

STAROTURIANSKY SPRAVODAJCA

7

júl 2008
cena 6 Sk

Kultúrne leto 2008

na Námestí slobody v Starej Turej od 18.00 hodiny

- 6. 7. koncert dychovej hudby Bošáčanka
- 13. 7. koncert country kapely Dostavník
- 20. 7. koncert dychovej hudby Veselanka

Z obsahu:

- Po jarmoku
- Čas prázdnin
- Fraňo Štefunko a naše mesto
- Výročia našich pamiatok
- Z aktivít našich škôl
- Kultúra, šport, matrika...

VITAJ LETO!

Príjemné prežitie prázdnin
a dovoleníek vám žela
redakčná rada

5. júl- Hasičská súťaž- 13. 00, Drgoňova Dolina

25.- 27. júl- Tanec Slnka – Dubník I.

27. júl- Slávnosti na Javorine, 9. 30 , Veľká Javorina

9. august- Remeslá našich predkov - Námestie slobody

PO JARMOKU

Plní očekávání boli všetci, ktorých sa tohtoročný 17. ročník Staroturianskeho jarmoku akokoľvek týkal - predajcovia, obyvatelia nášho mesta a organizačný výbor asi najviac. Veď bol trojdňový, začínal sa krátko po Medardovi a prognózy, či predpovede počasia neboli vôbec uspokojivé a navyše- začínal sa v piatok, trinásteho...

Každý, kto sa tohto podujatia zúčastnil, môže hodnotiť, poradiť, kritizovať- tak, ako to pred každým jarmokom vyzývame- ako sa hovorí: priložiť ruku k dielu.

Trinásty rez som bol riaditeľom tohto podujatia... Je veľmi dôležité nebyť iba riaditeľom, ale vžiť sa aj do situácie „trhovníka“, teda predajcu, ktorý v čase- nečase príde k nám na tri dni a dve noci doslova z iného (východného) konca republiky. Je dôležité vžiť sa do situácie bežného návštevníka jarmoku,

mamičku malého dieťaťa, či staršieho chorľavého občana, ktorí nemôžu zaspáť pre hlasitú „nočnú“ hudbu... Účinkujúceho na pódiu, vodiča, ktorý nemá kde parkovať, dieťaťa, ktoré chce ísť na kolotoč a ten už je „zbalený“...Áno, viete, čo chcem naznačiť- snahou mesta i organizačného výboru jarmoku je vyjsť v ústrety každému, hoci vopred vieme, že to nie je vždy možné. A tak sa nevyhneme kritike, hoci aj my by sme privítali pomocnú ruku, ústretoivosť a niekedy trochu väčšie pochopenie tej druhej strany...

Každý, kto sa zúčastnil, môže hodnotiť. Stretol som sa s uznanlivými a vysoko pozitívnymi ohlasmi predovšetkým od

„mimoturianských“ predajcov a návštevníkov na : krásne námestie (fontány, zeleň, kvety a kríky...), verejné WC (starostlivosť, čistota...), organizáciu jarmoku (platby vopred, zakreslené čísla stánkov na komunikácii), príjemné jarmočné prostredie (kvitnúce lípy okolo potoka...), akási zvláštna, príjemná jarmočná atmosféra, s ktorou sa inde nestretli... a mnohé iné.

Boli aj negatíva, ktoré je potrebné rešpektovať- je to predovšetkým hlasitá hudobná produkcia neskoro večer a počas noci. Hoci priamo nesúvisí s jarmokom (prevádzkovatelia si od mesta zvlášť žiadajú zmenu prevádzkových hodín a verejnú hudobnú produkciu), nemožno tento jav od jarmoku oddeliť.

Väčšina názorov je, že by sme to tie dve noci „mali vydržať“, na druhej strane treba uznať aj ten názor, že väčší cit majiteľov a prevádzkovateľov zariadení s hudobnou produkciou by určite nebol na škodu. Aj ja si myslím, že nočná veľmi hlasná hudobná produkcia niekoho do podniku po polnoci sotva prilákala, naopak, skôr asi odpudzovala... A o tom, ako sa takýto hluk nesie nielen centrom nášho mesta, ale niekedy i Vadovcami, Hrachovišťom, ste sa mali možnosť niektorí sami presvedčiť.

Samozrejme, bolo viac problémov a z nich ste vy, účastníci jarmoku, väčšinu ani nepostrehli a to je dobre. Stačí, keď o nich vedia tí, ktorí ich dokážu eliminovať alebo im predchádzať.

Poznám všetkých tých, ktorí jarmok pripravujú a realizujú a poznám ich prácu. Všetci boli moji kolegovia- bez ohľadu na pozíciu, či vykonávanú prácu, pretože všetkým nám išlo o spoločné úspešné zvládnutie náročného trojdňového podujatia. Ako sa nám to podarilo, to je na vás...

Ďakujem celému organizačnému výboru, Technickým službám Stará Turá,

Domu kultúry Javorina, mestskej polícii i príslušníkom OO PZ SR Stará Turá, usporiadateľom- členom DHZ, všetkým nemenovaným, ktorí akokoľvek pomohli.

Na jarmoku sú však najdôležitejší návštevníci- bez nich by nebolo predajcov, hudby, atrakcií, bez nich by nebola jarmočná atmosféra. A tými návštevníkmi ste boli vy, vážení občania nášho mesta, moje poďakovanie patrí aj vám...

Ján Mikláš, riaditeľ Staroturianskeho jarmoku

Čas prázdnin, čas zábavy, ale ...

Začali sa dvojmesačné prázdniny, čas radosti detí a čas spoločných dovolení. Pre deti však prázdniny predstavujú okrem zábavy i riziko úrazu. Práve v tomto období býva, bohužiaľ, zaznamenaný ich veľký nárast.

Dovoľte mi preto krátke zamyslenie a niekoľko štatistických údajov:

V Slovenskej republike priemerne ročne zomrie približne 200 detí a mladistvých, 2 000 detí a mladistvých sa zraní tak, že majú trvalé následky, 20 000 detí je hospitalizovaných a celkovo sa zraní 200 000 detí. Na Slovensku je ročne viac ako 1 000 otráv detí, niekoľko z nich končí aj smrťou. Počet úmrtí detí z dôvodu úrazu na Slovensku je tak vysoký, že každoročne by bolo možné zavrieť 7 školských tried!

Vychádzajúc z tejto nelichotivej štatistiky si dovoľujeme Vašu pozornosť upriamiť na hlavné prázdninové riziká a možnosti ako predísť alebo aspoň znížiť úrazovosť detí.

1. dopravné nehody: dieťa chodec:

- vie Vaše dieťa správne prechádzať cez cestu? Chodí po ľavej strane cesty, pokiaľ chodník nie je súčasťou cesty? Používa za zníženej viditeľnosti reflexné bezpečnostné prvky? Hrá sa na ceste alebo v jej blízkosti? Hrá sa v blízkosti železničnej trate? dieťa cyklista:

- zabezpečte svojmu dieťaťu cyklistickú

prilbu, cyklistické prilby až v 80% zamedzujú úrazom cyklistov

- zabezpečte bicyklovanie detí mimo hlavných ciest

- ovláda a dodržiava Vaše dieťa pravidlá cestnej premávky?

2. úrazy v domácnosti:

- zabezpečte si bezpečný domov

- vo zvýšenej miere dbajte na zabezpečenie vhodného dozoru k Vaším deťom počas Vašej neprítomnosti

3. pobyt pri vode:

- deti bez dozoru dospelé osoby nikdy nesmú byť pri vode

4. nové prostredie:

- na deti striehnu nové nástrahy a riziká spôsobené zmenou prostredia, napríklad prázdniny u starých rodičov

- dieťa v novom prostredí nepozná riziká, preto je dôležité, aby sa v novom prostredí nepohybovalo samo

Poznanie rizík a ich eliminácia je dôležitým faktorom prevencie. Overtite si preto, či Vaše dieťa vie, na koho sa má obrátiť v prípade núdze a vie čo má povedať.

Žiaden rodič nie je schopný chrániť svoje dieťa na sto percent pred úrazom. Preto nebudme ľahostajní ani k cudzím deťom a dávajme na ne pozor spoločne, lebo úlohou nás dospelých je chrániť ich.

Verím, že vzájomnou oľahčivosťou a pozornosťou dokážeme spoločne zabezpečiť radostné a pokojné prázdniny pre všetkých.

S. Krištofiková, ŠÚ

Mobilná transfúzna stanica v našom meste

Už sa stalo akoby zvykom, že darcovia najzázračnejšej tekutiny nechodia na odbery krvi na transfúzne pracoviská nemocníc, ale mobilná stanica chodí za nimi. Hoci sú prípady, keď si aj takéto pracovisko zavolá konkrétnych darcov s potrebnou krvnou skupinou, predsa

len výhodnejšie pre darcov je odber v mieste bydliska. Mobilná stanica chodí do Starej Turej v pravidelných intervaloch - zatiaľ posledný odber vykonala v stredu 18. 6. 2008 v Dome kultúry Javorina. Zo 46 záujemcov o odber pracovníčky Národnej transfúznej služby SR - pracovisko Trenčín odobrali krv 36 darcov. Možno sa vám

Foto j.m.

nezdá toto množstvo veľké, pracovníčky NTS však boli spokojné. Len nedávno bol vykonaný takýto odber v blízkosti Starej Turej a tak aj takýto počet uspokojil. Všetci darcovia krvi si zaslúžia našu úctu a poďakovanie!

Ján Mikláš

Rekonštrukcia Družstevnej ulice je prerušená

Konečná úprava povrchu na Družstevnej ulici bude na určitú dobu preložená z dôvodu havarijnej rekonštrukcie plynovej vetvy na tejto ulici. Rekonštrukcia obsahuje výmenu plynového potrubia, vrátane domových prípojok, až po hlavné uzávery. Jedná sa cca o 60 prípojok. Firma, ktorá túto rekonštrukciu vykonáva predpokladá, že konečná úprava povrchu komunikácie by mala byť hotová v druhom až treťom augustovom týždni.

TS ST

Pracovné stretnutie zástupcov Kunovic a Starej Turej na našom úrade

Foto j.m.

Naše mesto a partnerské Kunovice našli spoločné ciele v spoločnom projekte v rámci Operačného programu cezhraničnej spolupráce pre roky 2007 až 2012. Prejednanie ideového zámeru a harmonogram realizácie projektu Stredisko zachovania tradície slovenskomoravského pomedzia na slovenskej strane sa uskutočnilo 4. júna 2008 v Starej Turej. Naším cieľom je možnosti spoločného projektu zrekonštruovať priestory v DK Javorina a rekonštrukciou otvorenej terasy na II. poschodí (obmurovanie, vybavenie nosnými rozvodmi elektroinštalácie a inžinierskych sietí) a rekonštrukciou priestorov existujúceho II. poschodia vytvoriť ďalšie účelové priestory pre nové kultúrne aktivity. O tom, či budeme úspešní, vás budeme priebežne informovať.

Ján Mikláš

Komunálny odpad budeme vozit' v novom vozidle

Koncom júna prišlo dlho očakávané nové vozidlo na zber komunálneho odpadu.

Vďaka nenávratnej finančnej pomoci z Ministerstva životného prostredia SR, ktorú naše mesto obdržalo začiatkom tohto roku, sme mohli zakúpiť zberné vozidlo, ktoré budú Technické služby Stará Turá využívať na zber bežného komunálneho odpadu a taktiež na zber separovaného odpadu (papier, plasty, sklo, bioodpad).

Toto vozidlo svojimi technickými parametrami a svojou vybavenosťou patrí medzi najlepšie na súčasnom trhu. Vozidlá, s ktorými sme vykonávali zvoz odpadu doteraz, sú veľmi neekonomické na prevádzku (vysoká spotreba, veľká poruchovosť, veľmi nákladné opravy...). Taktiež táto náročná práca, akou vývoz odpadu nespomeje, sa bude pre našich pracovníkov vykonávať za výrazne lepších pracovných podmienok.

TS ST, Vráblová

Foto j.m.

Slávnosti na dominante Bielych Karpát

Opäť po roku sa blíži posledná júlová nedeľa a s ňou slávnosti na Javorine - najväčšie podujatie na slovensko-českej hranici - Slávnosti bratstva Čechov a Slovákov na Javorine.

Celodenné podujatie má stále predovšetkým nádyh kultúrno - spoločenský - prehliadka súborov a skupín rôznych žánrov na dvoch pódiiach, hry a zábava pre deti, stánkový predaj suvenírov, pamiatkových predmetov a remeselníckych výrobkov i občerstvenia. (Program nájdete na inom mieste). Aj tento rok prevzali záštitu nad slávnosťami najvyšší predstavitelia krajov - Zlínskeho a Juhomoravského na českej strane a Trenčianskeho a Trnavského na slovenskej strane.

**Nedeľa, 27. júla 2008 - od 9.30 h
vrch Veľkej Javoriny**

Kyvadlová autobusová doprava o 8.30 a 9.45 z autobusového nádražia so zastávkou pri obchodnom dome (Ul. SNP) a viadukte (Holubyho ul.), odchod z Javoriny asi 15 min. po skončení programu na pódium.

Ján Mikláš

**Mesto Stará Turá ponúka vo verejnom
ponukovom konaní na ODPREDAJ**

KULTÚRNY DOM TOPOLECKÁ

súp. č. 2117 + pozemky parc.č. 8604/9, 8604/10
Minimálna predajná cena je: 3 817 750 Sk

Písomné žiadosti s uvedením účelu využitia posielajte v zalepenej obálke označenej „**KD TOPOLECKÁ**“ na adresu:

Mestský úrad Stará Turá, majetkové oddelenie,
Ul. SNP 1/2, 916 01 Stará Turá
a to najneskôr do 16.7.2008

Bližšie informácie na č. tel. 032/7461630. Mesto Stará Turá si vyhradzuje právo na zrušenie verejného ponukového konania bez určenia dôvodu.

ZBERNÝ DVOR

zmena otváracích hodín

Kde? Areál bývalej tehelne (smer Súš), Holubyho 21
Kedy?

Pondelok, Utorok,
Štvrtok, Piatok
Streda

6.30 hod. – 13.30 h
6.30 hod. – 17.00 h

Kto? Občania mesta Stará Turá

Čo? nebezpečný odpad, stavebný odpad, bioodpad, veľkorozmerný odpad, pneumatiky, sklo - tabuľové

Ako? Zdarma: nebezpečný odpad, pneumatiky, bioodpad, sklo

Za poplatok: stavebný a veľkorozmerný odpad
(1 kg odpadu = 1 Sk)

TS ST

Medzinárodné stretnutie škôl v Starej Turej

Združená stredná škola elektrotechnická v Starej Turej získala finančnú podporu v rámci programu Comenius na realizáciu dvojiročného projektu školských partnerstiev pod názvom Podobnosť v rozmanitosti. Jeho cieľom je porovnať podobnosti a rozdiely zúčastnených krajín – Veľkej Británie, Nemecka a Slovenska.

Začiatkom marca sa zúčastnili zástupcovia študentov našej školy pod vedením učiteľiek angličtiny Mgr. K. Potfajovej a Mgr. K. Urbanovej projektového stretnutia v koordinátorskej škole v anglickom Lincolne.

V dňoch 14.-18. júna 2008 zasa hostila staroturianska ZSŠE partnerské školy – RPS z Lincolu a Gymnázium Kaethe-Kolwitz z nemeckého Neustadtu. Hlavnou témou tohto stretnutia bola migrácia obyvateľstva v prvej polovici 20. storočia, jej prí-

Pre zahraničných účastníkov sme pripravili aj zaujímavý sprievodný program spojený s hlavnou témou - zaviedli sme ich na česko-slovenskú štátnu hranicu na Veľkú Javorinu. Postáť na hranici dvoch štátov bolo najmä pre anglických žiakov novou skúsenosťou, pretože hranicou Veľkej Británie je morské pobrežie. Mohli tiež porovnať rozdiel v skladbe povrchu moravskej časti ČR a nášho regiónu a pokochať sa nádherným výhľadom do obidvoch krajín. Prezentáciu o Štefánikovi sme podporili návštevou Brezovej, Bradla a múzea v jeho rodnych Košariskách. Okrem toho sme našim hosťom ukázali Trenčín so zastávkou v Beckove a v deň ich odchodu domov aj historické centrum hlavného mesta Bratislavy.

Učiteľia i študenti z partnerských škôl

na historických mapách. Na realizácii sa podieľali viacerí študenti našej školy, medzi najaktívnejších patrili P. Ružička, L. Herda, L. Perička, A. Palkovič, P. Malák, J. Košút, D. Žúrek, A. Gaško, J. Lukáč, A. Valentík, J. Gazdík a P. Vojtek. Poďakovanie za úspešný priebeh stretnutia patrí aj Mgr. K. Potfajovej, Mgr. H. Fitzelovej, Ing. J. Ďurišovej a v neposlednom rade vedeniu ZSŠE Ing. Duroškovi a Mgr. Trúsikovi.

odchádzali od nás síce trochu unavení, ale spokojní a plní zážitkov. Všetci sa tešíme na ďalšie stretnutie, ktoré bude v decembri v nemeckom Neustadte.

(S výsledkami práce študentov a učiteľov podieľajúcich sa na projekte sa môžete zoznámiť na www.spsest.sk v menu pod názvom Comenius Project.)

Mgr. Klaudia Urbanová, vedúca a koordinátorka projektu v ZSŠE Stará Turá

Kontrasty v centre nášho mesta...

Možno práve teraz, keď je Námestie slobody „v plnom kvete“ viac vyznieva aj to „menej pekné“, čo máme na očiach. Nehnutelnosti v centre nášho-pozemok pri drogérii a býv. „Košťalovec“- už roky neu-

nikajú pozornosti nejedného obyvateľa s otázkou na mesto: prečo s tým niečo nerobíte... Treba povedať, že aj vzhľad i funkčnosť nehnuteľností je vždy vecou vlastníka, mesto nemá právomoci veci zmeniť a nemá možnosť ani spolupodieľať sa na náprave daného stavu. Výnimkou by bol iba taký stav, že by takéto nehnuteľnosti nejakým spôsobom ohrozovali zdravie alebo životy ľudí. A to v tomto prípade zatiaľ nehrozí...

J.Š.

JEDNO ZAMYSLENIE

Občianske združenie Sluha so svojim súborom mladých ochotníkov nacvičilo divadelnú hru Oľga od Eleny Márie Rumánkovej, ktorá vznikla dramatizáciou poviedky Kristíny Royovej V pevnej ruke. V rámci príprav na generálnu skúšku ju predviedli v modlitebni Cirkvi bratskej dňa 8.6.2008 o 17. hodine za hojnej účasti verejnosti.

„Dušou“ súboru sú manželka Feríkovci, ktorí s entuziazmom im vlastným doviedli súbor do skvelej kondície. S predchádzajúcou hrou Sluha navštívili celé Slovensko a i Slovákov v Srbsku. Na konte majú viac desiatok predstavení. Nie však o tom chcem písať!

Pre svoje nacvičovanie využívajú aj priestory Kultúrneho domu Javorina (ďalej KDJ), ktoré si prenajímajú za poplatok 3000 Sk mesačne! Máme tu po rokoch divadelných ochotníkov, ktorí po svojej práci, po štúdiách, po osobných a rodinných povinnostiach, venujú svoj osobný voľný čas ušľachtilej osvetovej a kultúrnej práci v našom meste a dosah ich činnosti je nedomysliteľný a hodný úcty. Mali by sme si to konečne vážiť. Pýtam sa, či je takýto prístup pre oblasť záujmovej činnosti, pre ktorú by mal kultúrny dom hlavne slúžiť, správne nastavený? Pýtam sa, či nie je takáto uvedená výška poplatku za nácvik kultúrnej činnosti mladých ľudí demotivujúca! Som toho názoru, že je správne, ak KDJ si komerčne zarába tam, kde sa dá. No je známe, že kultúrna záujmová činnosť nikdy nie je zárobková, a preto by sa mala posudzo-

vať inak! Akúkoľvek zmysluplnú záujmovú činnosť treba dotovať, pestovať ju ako vzácnu rastlinku! Ona nikdy nebola a nebude zisková. Preto treba prehodnotiť základnú filozofiu komerčnej ziskovosti na strane jednej a na druhej strane dotovanie záujmovej kultúrnej činnosti KDJ. Opakujem, lokálna kultúra v našich podmienkach buďto bude a podporíme ju, alebo budeme spať spánkom spravodlivých. Ak by sme predsa len chceli, je len jedna cesta, ako v tomto smere v trpezlivosti pokročiť ďalej: vážiť si každú v tomto smere podanú ruku a vedieť si predchádzať a číť takýchto jednotlivcov, či skupiny, ktoré chcú byť nezištné prínosom pre kultúrnosť nášho mesta. Žiaľ, doteraz vedomky, či nevedomky, sme veľa takýchto pút popretŕhali bez možnosti ich znova nadviazať. Pripomenul som známy a obvyklý spôsob ako možno pokročiť v rozvoji duchovnej kultúry tejto našej mestskej pospolitosti. Veľa príkladov v tomto smere môžeme získať i od priateľov z Kunovic. Z tejto oblasti pochádzali tiež manželka František a Mária Lukešovi, ktorí po prvej svetovej vojne priniesli nám do Starého Tureja veľa kultúrneho diania, ako profesionálne fotografovanie, rozvoj záujmových spolkov, nový rozvoj ochotníckeho divadla a pod. Ich syn František, rodák z Kunovic, bol známy kameraman slovenského dokumentárneho a hraného filmu povedľa režiséra Vladimíra Bahnu. Jeho manželka je herečka Jela Lukešová Tučná.

Gustáv Rumánek

Dňa 23. júna sa zišli v obradnej sieni naši občania, ktorí sa v I. polroku t.r. dožili 70 a 75 rokov

Medzi jubilantmi bol aj náš spoľahlivý dopisovateľ Milan Šustík, ktorému blahoželá zástupca primátorky mesta Ján Tomáš.

Ako vznikajú dezinformácie

I keď sa niekedy rady zamýšľame, mali by sme si najskôr zistiť pravdivé skutočnosti.

Nedá mi nereagovať na článok: Jedno zamyslenie.

Dom kultúry Javorina je príspevková organizácia mesta a svoju činnosť vyvíja v časti priestorov budovy Dom kultúry Javorina. I keď túto budovu vlastní mesto, prevádzkuje ju spoločnosť Technotur s.r.o., ktorá je tak isto mestskou organizáciou a s touto organizáciou máme uzatvorenú i zmluvu o podnájme. Obhospodarujeme iba niektoré priestory, a to: veľkú sálu, kaviareň, dve kancelárie, jednu učebňu, knižnicu a múzeum. Technotur platíme za vodu, energiu a teplo podľa užívaných m² a alikvótnu časť za spoločné priestory. Ostatné priestory prenajímame Technotur nájomníkom do dlhodobého podnájmu. Pokiaľ som správne informovaná, nájomnú zmluvu uzatvoril Technotur i s občianskym združením Sluha a je to taktiež iba platba za teplo, vodu a energiu. Po dohode s mestom Stará Turá boli pre užívanie týchto priestorov stanovené také podmienky, že nájomné je stanovené vo výške jednej koruny na celý rok. Je to tým, že mesto takéto aktivity podporuje a preto dalo takýto po-

kyn Technoturu vyššie nájomné neúčtovať.

Preto ma veľmi mrzí, že autor článku osočuje DK Javorina z demotivácie mladých ľudí. Občianske združenie Sluha nikdy neprišlo s návrhom pracovať pod Domom kultúry Javorina.

Vystupujú ako samostatný právny subjekt, so svojim zámerom a plánom činnosti. Majú svoj program, svoje predstavy a tieto si zrejme chcú realizovať pod svojim vedením. Majú na to plné právo, tak ako cvičenky zdravotnej gymnastiky, či jogy. Ale pokiaľ ma pamäť neklame, keď mal tento divadelný krúžok predstavenie pre verejnosť vo veľkej sále (čiže v našich priestoroch), vyšli sme im v ústrety a neplatili žiadne nájomné. Taktiež vychádzame v ústrety i divadelnému krúžku Štvorlístok, ktorý pracuje pri ZŠ a neplatia žiadne nájomné za užívanie javiska, pretože si vážime každého, kto aspoň kúsok svojho voľného času venuje takýmto ušľachtilým záujmom. O to viacej nás to mrzí, že autor článku, o ktorom sme si mysleli, že pozná našu problematiku a je mu blízka, má takýto názor.

Bc. Zuzana Zigová
riaditeľka DK Javorina

V čase uzávierky časopisu sa na cestách pracovalo. Úprava povrchu po dokončení kanalizácie na Hutskej ceste a rezovanie starého povrchu vozovky na Družstevnej ulici (a nový „kobrec“ na ceste na Paprad) J.M.

Deti – živé kvety zeme

Pod týmto názvom sa nieslo podujatie, ktoré sme pripravili k MDD v našej škole.

Na vyzdobenom školskom dvore si mohli rodičia i deti pozrieť výstavku výtvarných prác, ktoré dotvorili príjemnú atmosféru tohto podujatia.

Nasledovali dve hodiny športových, ale hlavne zábavných disciplín, ktoré si pre deti pripravili pani učiteľky. Na viacerých stanovištiach si vyskúšali svoju zdatnosť, obratnosť a šikovnosť, za čo dostali sladkú odmenu. Po týchto aktivitách prišlo to najhlavnejšie – MAJÁLES.

Dvor sa zaplnil pestrofarebnou plejádou rôznych masiek. Nechýbali víly, princezné, indiáni a iné skvelé masky. Víťazom sa stala nádherná slnečnica, ktorá žiarila po celý čas a nebolo možné si ju nevšimnúť.

Ale ani na ostatné masky sa nezabudlo. Každý si odniesol v tento krásny slnečný deň nejakú tú sladkosť alebo vecnú odmenu. No hlavne sme sa všetci rozchádzali domov s radosným pocitom a skvelou náladou, pretože sme v škole strávili jeden z tých príjemnejších dní.

Mgr. Danka Dingová, zást. riaditeľky školy

DIVADLO SLUHA

Ochotnícky súbor Divadlo Sluha prezentovalo svoju druhú divadelnú hru Oľga. Generálka sa uskutočnila 8. júna v modlitebni Cirkvi bratskej. Dramatizáciu napísala E. M. Rumánková podľa novely V pevnej ruke od Kristíny Royovej. Veríme, že touto hrou naši mladí ochotníci nadviažu na úspechy predstavenia Sluha u nás i v zahraničí.

OZ
SLUHA

Novinky zo ZŠ

Mesiac jún, pre nás "školákov", posledný mesiac školského roka, býva v škole vždy výnimočným obdobím. Všetci učitelia sa pripravujú na záverečné hodnotenie, doberáme posledné učivá a skúšame najmä tých žiakov, u ktorých nie sme ešte úplne presvedčení o tom, akú známku si za svoju celoročnú prácu zaslúžia.

Okrem toho život školy plyní ďalej a aj tento jún bol bohatý na udalosti.

1.6. sa les na Dubníku premenil na čarovnú krajinu plnú rozprávkových bytostí, na ktoré sa premenili deti z divadelného krúžku Štvorlístok, ktorý pracuje pri našej škole. Cestu rozprávkovým lesom už tradične organizuje Dom kultúry Javorina v spolupráci so ZŠ Stará Turá.

2.6. pripravili učitelia dejepisu pre svojich piatakov besedu s archeológom, ktorá sa im veľmi páčila.

Nemenej zaujímavá bola i beseda s členmi vydavateľstva, ktoré vydáva časopis Maxík.

Deti našej školy patria medzi najlepších odberateľov tohto časopisu, preto nám priniesli darček – televízor a porozprávali sa s deťmi o svojej práci. Naši štvrtáci boli aktívnymi účastníkmi tohto stretnutia a na všeličo sa pypytovali.

6. jún sme nazvali Dňom priateľstva, pretože vtedy prišli do našej školy deti a učitelia z družobných škôl Kunovice. Bolo to 36 chlapcov a dievčat a 9 pedagogických zamestnancov z obidvoch kunovických ZŠ.

Na úvod stretnutia im naši žiaci v krátkych vystúpeniach ukázali, ako sa učia cudzie jazyky – angličtinu, ruštinu a nemčinu. Potom si zahrali futbal a vybíjanú. Po skončení športových zápolení sme spoločne odišli do Domu kultúry Javorina, kde si pozreli tanečný program žiakov ZUŠ Stará Turá, ktoré malo veľký úspech. Stretnutie sa skončilo spoločným obedom. Všetci sme mali pocit, že sem prežili pekný deň.

Viac ako 150 detí našej školy sa stretlo v Dome kultúry Javorina, na už tradičnej akcii, ktorú sme nazvali Shakespearov deň. Sú to dramatické vystúpenia v cudzích jazykoch – Aj, Nj a Rj. Zvyčajne máme túto akciu v telocvični školy, ale vďaka ústretovosti p. riaditeľky Domu kultúry Javorina táto krásna akcia získala na kvalite i keď po obsahovej stránke bola vždy výborná.

Hovorí sa, že dnešné deti dávajú prednosť sedeniu pred televízorom alebo počítačom pred športovaním a je to vo väčšine prípadov pravda. Že to tak vždy nie je, dokazujú výborné výsledky atlétov z 1. stupňa, ktorí sa zúčastnili na atletickej súťaži v Čachticiach, kde v konkurencii 6 škôl získali 13 diplomov a v celkovom hodnotení sa umiestnili na 2. mieste.

19.6. sme zorganizovali Olympijský festival detí a mládeže Slovenska pre olympijské hviezdičky a nádeje – deti 1. stupňa. Bolo to krásne dopoludnie plné súťaženia a radosti z pohybu.

Žiaci 8. ročníka sa v tomto mesiaci vybrali na dvojdňové poznávanie regiónu Topolecká. Táto exkurzia sa konala pod záštitou Nadácie Život.

19.6. sme mali pedagogickú radu, na ktorej sme hodnotili výchovno – vyučovacie výsledky 2. polroka školského roka 2007/2008. Toto obdobie je veľmi ťažké nielen pre žiakov, ale aj pre nás – učiteľov. Veď chceme vedomosti našich detí zhodnotiť čo najzodpovednejšie a najobjektívnejšie. K tomu nám nestačí urobiť si priemer známok. Hodnotíme i aktivitu, záujem o predmet, snahu a veľa ďalších vecí.

A ako to všetko v globále dopadlo? Tento školský rok ukončilo v našej škole 818 žiakov, z toho 413 chlapcov a 405 dievčat.

Neproslo 10 žiakov – 2 zo Sj, 7 z M a 2 z iných predmetov. Samé jednotky dostane 157 detí. Vymeškali spolu 31 605 hodín, z toho 36 neospravedlnených.

Nie všetci naši žiaci dodržiavajú školský poriadok. Niektorí vyrušujú na vyučovacích hodinách, nevhodne sa správajú k vyučujúcim i spolužiakom, hrubo sa vyjadrujú, kradnú, ničia školský majetok a pod. Preto sme museli pristúpiť i k rôznym stupňom trestov.

Okrem rôznych druhov napomenutí a pokarhaní je to 16 známkov zo správania znížených na 2. a 4 známky znížené na 3. stupeň.

Takže vysvedčenie, ktoré deti priniesli domov 27.6. 2008, spôsobilo niekomu radosť, ale niekomu ani nie. Pravdou je, že nie všetky deti sú také nadané, aby mohli mať samé dobré známky. Je však pravda aj to, že väčšina detí, ktoré nepriniesli veľmi dobré vysvedčenie, by pri troche snahy dosiahnuť oveľa lepšie výsledky.

Takže milí naši žiaci, želám vám veľmi krásne prázdniny plné slnka, vody, hier a nezabudnutelných zážitkov. Načerpajte mnoho síl, ktoré budete potrebovať v nasledujúcom školskom roku.

Vám, vážení rodičia, želám tiež krásne leto, plné radosti z vašich detí. Všetkým, ktorí ste nám počas školského roka pomáhali, úprimne ďakujeme a tešíme sa na ďalšiu spoluprácu.

Napokon ďakujem a želim príjemnú dovolenku všetkým zamestnancom školy. Každý z nich prispel svojím dielom do celkovej mozaiky úspešného školského roka, akým pre našu školu šk.r. 2007/2008 naozaj bol.

Anna Chmurová, riaditeľka školy

SEZAMKO – korešpondenčný seminár

Základom tohto seminára bolo vyriešiť celkom dvanásť príkladov z matematiky a získať pritom čo najviac.

Za každý príklad bolo možné získať 5 bodov. Všetkých dvanásť príkladov bolo rozdelených do troch sérií a v každej sérii boli štyri príklady. Za každú dobre vyriešenú sériu bolo možné dostať prémie.

Prvú sériu mi dala p.uč.RNDR. Anna Lašáková. Keď som vyriešil a poslal I.sériu do Žiliny, tak asi o dva týždne mi poslali ďalšiu sériu spolu s opravenými riešeniami, vzorovými riešeniami a poradím účastníkov. Zo začiatku to vôbec nevyzeralo tak, že by som mohol byť medzi 32 najlepšimi riešiteľmi, no nakoniec som sa umiestnil na 19. mieste a bol som pozvaný na sústredenie do Beluškých Slatín. Bolo tam výborne.

Jaromír Mikulec, žiak 6.C, ZŠ v Starej Turej

Naše najmladšie talenty

Kto by sa nechcel aspoň na chvíľu ocitnúť v rozprávkovej krajine? Myslím, že každý. Určite deti a tiež dospelí. Takáto chvíľa sa nám poskytnula staroturianskym deťom z materských škôl 23. apríla v koncertnej sále Základnej umeleckej školy.

Všetkých prítomných malých i veľkých privítalo „Slniečko“ úvodnou básňou: „V jednej malej chalúpku, až na kraji lesa, kde sa sype z neba piesok a kde ryba lieta, žije starček so starenkou - biely holub s holubienkou. Deduško má sladké rád, pampúchy si rozkázal.“ A to už sa začal odohrávať rozprávkový príbeh, ktorý pozná hľadám každý.

Pani učiteľky M. Potfajová a D. Michalcová prostredníctvom maňuškových bábok zahrali pre deti rozprávku o Pampúškovi. Deti však nezostali iba statickými divákmi. Postupne sa 31 detí zapojilo priamo do diania príbehu za účelom zachrániť Pampúška pred zvieratkami, ktoré ho chceli

zjesť. Najskôr deti peknými piesňami a básňami zabávali zajačika, po ňom vlka, ježka, tiež medveďa a nakoniec líšku. Ostatné deti a prítomní dospelí odmenili prednášajúcich potleskom nielen za to, že pomohli Pampúškovi, ale najmä za smelé vystúpenie pred väčším kolektívom z ozajstným mikrofónom. K sprevádzajúcej Pampúškovej piesni na jeho potulkách „Ja som pampúch veselý...“ sa bezprostredne pridali aj ostatné deti. Všetkých odvážnych recitátorov a spevákov odmenil Pampúšk so Slniečkom veľkou pochvalou, sladkosťou a diplomom.

Podujatie sa podarilo uskutočniť vďaka úzkej spolupráci oboch kolektívov materských škôl, rodičov a spolupráci so Základnou umeleckou školou. Aj takýmto spôsobom sa nám darí prebúdzat a rozvíjať v deťoch cit pre krásu slova, kladný vzťah k poézii a hudbe.

D. Michalcová

I malé mesto môže mať veľké talenty

Dôkazom toho, že v Starej Turej sa na výchove a vzdelávaní mládeže intenzívne pracuje a venuje sa veľká pozornosť i záujmovej činnosti, ktorá je nemenej dôležitá, svedčia i výsledky a ocenenia žiakov Základnej umeleckej školy. V tomto školskom roku ju v hudobnom, výtvarnom, tanečnom a literárno-dramatickom odbore navštevovalo spolu 450 žiakov.

Z posledných mimoriadnych ocenení môžeme spomenúť udelenie Medaily M. A. Bazovského žiačke Nikolette Atalovičovej, ktorou ju za vynikajúce výsledky dosiahnuté v celoslovenských a medzinárodných výtvarných súťažiach ocenila porota v rámci Európskeho dňa rodičov a škôl v Trenčianskych Tepliciach. Medaila jej bola slávnostne odovzdaná členom Slovenskej rady rodičovských združení p. Sýkorom v rámci mestských osláv Dňa učiteľov.

Veľmi pekným úspechom výtvarného odboru je diplom za grafiku získaný Mariannou Schweitzerovou na Medzinárod-

nej umeleckej prehliadke mládeže v Novej Zagore (Bulharsko).

Už tradične naši žiaci získavajú významné ocenenia v medzinárodnej súťaži CVRČEK, konajúcej sa v Moldave nad Bodvou. V tomto ročníku si prvé miesto v kategórii ZUŠ za svoje výtvarné dielo odniesla Petra Chudíková a cenu poroty získala Nicole Jašáková. Na všetky súťaže žiačky pripravovala Mgr. Miroslava Lacová.

V dvojročných intervaloch usporadúva Slovenská rada rodičovských združení Európsky festival umeleckého školstva. S veľkým nadšením prijala pozvanie na túto mimoriadnu medzinárodnú akciu i ľudová hudba Turanček, ktorá pod vedením p. uč. Pilátovej vystúpila spolu so zahraničnými súbormi v Piešťanskom amfiteátri.

Na záver výpočtu posledných úspechov ZUŠ je potrebné vyzdvihnúť mimoriadnu aktivitu tanečného odboru za choreografického a odborného vedenia p. uč. Ivaňny Rakúsovej.

Jej tanečné skupiny získali na celoslovenských súťažiach nasledovné úspechy a umiestnenia:

- Beatforum - Gbely - 1. miesto (show dance mládeže, choreografia „Sily smrti“)
- Saltare orbis - Malacky - 3. miesto (hip-hop junióri, choreografia „Náš štýl“)
- Hip-hopová súťaž - Myjava - 3. miesto (mládež a dospelí, choreografia „street dance“)
- Súťaž „Dance“ - Bojnice - 3. miesto (show dance detí, choreografia „Myšičky a kocúr“)
- „Seneká dúha“ - 3. miesto (show dance detí, choreografia „Myšičky a kocúr“)

Do ďalšej tvorivej práce žela veľa úspechov a ďakuje za reprezentáciu ZUŠ a nášho mesta

Mgr. Miloslav Masár, riad. ZUŠ

Dobrodružstvá s ujom Stanom

Materské školy v Starej Turej sú zapojené do národnej siete „škôl podporujúcich zdravie“.

V rámci projektu ŠPZ pripravujeme deťom rôzne akcie, čím sa snažíme o posilnenie zdravého fyzického a psychického výkonu.

V predškolských triedach napr. radi pracujeme s knihou „Filipove dobrodružstvá“. A práve veselé spracovanie týchto príbehov prišiel medzi deti netradičnou formou ukázať „ujo Stano“.

„Kto to je?“ - pýtali sa deti nedočkavo...

Je to dospelý kamarát detí, pán Stanislav Slamka, ktorý sa rozhodol venovať čas a predstaví deťom svoje sny o „Starej Turej - mestečku zdravia“ už piaty rok.

„Ujo Stano“ - ako ho deti volali - mal pre nich pripravené príbehy o zdravom spôsobe života počas celého týždňa. Najskôr hravou formou s pomocou krásnych maňuš-

šiek - kamaráta Filipa a drozda Pipa - viedol deti „Krajinou zdravia“. Naše deti síce už vedeli, že pre zdravie je dôležitý čistý vzduch, slnko, voda, pravidelný spánok, pohyb či vitamíny. Ale vôbec nebolo ľahké si zapamätať napr. úlohu červených krviniek či kyslíkových buniek. Na druhý deň sme spoločne navštívili strašidelný „Zlovestný ostrov“. Filipa s kamarátmi tam ohrozovali nebezpeční tabakoví banditi, Alkoholín, ale aj zákerná Drogera. Ale keďže deti presne rozpoznávajú čo je správne a čo nie, na plné hrdlo kričali, že NIKDY NEBUDÚ FAJČIŤ, PIŤ ALKOHOL, UŽÍVAŤ DROGY!

Ďalším dňom nás sprevádzali láskavé a obetavé delfíny. Ukázali deťom ako s radosťou pomôcť kamarátovi či rozdeliť sa s ním. Tajomstvo delfínov deti hravo rozlúskli - bola to LÁSKA!

Na konci úžasného týždňa deti s nadšením pomáhali „kráľovi Sámovi I.“ zachraňovať kráľovstvo od nezdravých potravín, spoznávali viac a viac vitamínov a látok dôležitých pre ich zdravý vývoj. Napr.: celozrnné obilniny a vlákna už sú pre deti celkom známe pojmy.

Počas celého týždňa vyhrával ujo Stano na gitare detské piesne, a možno sa nejaké nové priučil i od nás. Každý deň deti tvorili krásne výtvarné práce, rozprávali o prežitých dobrodružstvách, a tešili sa na tie nové.

Posledný deň sa nám ľúčilo ťažko. Ale nepustili sme uja Stana len tak domov. Dohodli sme sa na ďalšej, tentoraz športovo-poznávacej akcii pre celú MŠ. O tom však nabudúce...

za MŠ Sylvia Záhorová

Karneval

Deti - najdrahšie poklady milujúcich rodičov, oslavujú 1. júna svoj sviatok. Všetci rozmyšľame, ako potešiť ich krehkú dušu.

V MŠ pri cukrárni sme sa rozhodli potešiť nielen deti, ale i rodičov. Vykúzlili úsmev na tvári a na chvíľu zastavili čas. V dopoludňajších hodinách sme do areálu našej MŠ pozvali rodičov a vstupenka bola maska pre ich dieťa. O dobrú náladu sa starali šašo Jaško a šašo Straško z CVČ a aparáturu nám požičal pán Ondrejka zo ZUŠ. Víťazná dvojica pani učiteľiek v súťaži prevliekania kľúčov pod svojim oblečením odomkla zázračnú truhlicu, deti čarovným heslom odkliali začarovanú hudbu a zábava sa začala. Slniečko veselo svietilo, deti tancovali, sťažili. Princezné zbierali rozsypané korálky do fľaš, Ježibaby lietali na metle okolo kolkov, princovia triaľali krúžkom na meč, všetky masky hádzali loptičkou do šašových úst. Nezahľali ani hlavy rodín, ktorí dostali pravú otcovskú úlohu! Kto sa prvý preje ku hrozienku v strede koláča. Veselú zábavu ukončila až únava našich najmenších, ktorí sa po zasluženej sladkosti pobrali do postielok snívať sladké sničky. Prajeme im veľa lásky a more krásnych zážitkov, ktoré si so sebou vezmú do dospelosti, aby mali z čoho rozdávať oni svojim deťom.

Tatiana Dúbravová, zástupkyňa MŠ

DOM KULTÚRY JAVORINA INFORMUJE

KINO JAVORINA

Program na mesiac júl 2008

Streda 2. júla 19.00 h

21 : OKO BERIE

USA akčná dráma. Film inšpirovaný skutočným príbehom o skupine študentov matematiky, ktorí obrali Las Vegas o milióny. České titulyky. Vstupné: 60 Sk 123 min. MP od 15 rokov

Streda 9. júla 19.00 h

OKO

USA nadprirodzený thriller, ktorý testuje hranice reality a z ktorého vás bude mraziť až do špiku kostí... České titulyky. Vstupné: 59 Sk 97 min. MP od 15 rokov

Nedeľa 13. júla 17.00 h

HORTON

USA animovaná rozprávka. Horton je úplne normálny slon s dobrou fyzickou a psychickou kondíciou, a preto ho dosť prekvapí, keď mu pod nos spadne smietko prachu, ktoré rozpráva. Vstupné: 59 Sk 86 min. Mládeži prístupný

Streda 16. júla 19.00 h

MAČACIE ZLATO

USA dobrodružná komédia. Ben „Finn“ Finnegan je sympatický moderný lovec pokladov, ktorý je posadnutý hľadaním legendárneho Kráľovného vena z 18-teho storočia- 40 debien klenotov nevyčísliteľnej hodnoty, ktoré sa v roku 1715 stratili v mori. Slovenské titulyky. Vstupné: 59 Sk 112 min. MP od 12 rokov

Streda 23. júla 19.00 h

CHYŤTE DOKTORA

Česká komédia o láske a jej následkoch. Hrajú: Michal Malátný, Tatiana Vilhelmová, Iva Janžurová, Vladimír Javorský, Luděk Sobota, Zuzana Stivínová, Kryštof Hádek. Vstupné: 59 Sk 95 min. MP od 12 rokov

Streda 30. júla 19.00 h

27 ŠIAT

USA romantická komédia, V tomto filme navštívime svadbu v kovbojskom, bikinách, indických sári a to všetko na najrozsnejších a často prapodivných miestach. Hrajú: Katherine Heigl, James Mardensen. Slovenské titulyky. Vstupné: 59 Sk 109 min. MP od 12 rokov

Dom kultúry Javorina pripravuje

- 6. júla 2008 autobusový zájazd do ZOO v Lešnej. Poplatok: 220 Sk
- 27. júla 2008 autobusový zájazd do ZOO v Bojniciach. Poplatok: 180 Sk
- 3. augusta 2008 autobusový zájazd na výstavu kvetov do Věžok na Morave. Poplatok: 220 Sk

Kultúrny program na Staroturianskom jarmoku ukončil v nedeľu domáci súbor Veľký dychový orchester DK Javorina, ktorý mal veľký úspech nielen u nás, ale i v družobných Kunoviciach na Jazde kráľov, kde reprezentoval s úspechom naše mesto.

Záujemcovia o jednotlivé podujatia sa môžu prihlásiť na sekretariáte DK Javorina č.tel.: 032/7763366

www.dkjavorina.sk e-mail: dkstaratura@zoznam.sk

Za výborným muzikantom

Odišiel spomedzi nás ticho, nemal sa kedy ani rozlúčiť. Nelútošná smrť vytrhla pána Jaroslava Tomaníka 13. júna 2008 spomedzi nás, od nôt, pri ktorých strávil vo svojom živote toľko času.

Jeho hudobné začiatky boli u Mikuláša Poláka v Starej Turej. Svoj hudobný talent si rozvíjal v Hodonine – v posádkovej hudbe. Po návrate z vojenskej služby začiatkom 50-tých rokov účinkoval v Podjavorinskej dychovej hudbe, kde po odchode dirigenta prevzal jeho dirigentskú paličku až do jej zániku. Jeho kapelnicke aktivity pokračovali v Záblatí, v Lubine a dlhé roky pôsobil ako profesionálny kapelník v dychovej hudbe Armatúrka Mjyava a nakoniec v Dychovej hudbe

Domu kultúry Javorina Stará Turá. No jeho umelecké aktivity siahali i ďalej. Jeho skladby odzneli i v Slovenskom rozhlasu a hrajú ich dodnes niektoré dychové hudby na Slovensku a dokonca i v Maďarsku. I v pokročilejšom veku jeho aktivity neustupovali a zamerával sa hlavne na úpravu skladieb pre rôzne žánre dychových hudieb na Slovensku. Jeho náhlym odchodom stratila muzikantská obec jedného nadšenca, ktorý hudbe zasvätil celý život. I keď spomedzi nás odišiel, spomienka na neho sa vždy ozíví v jeho piesňach. Hlboko sa skláňame nad jeho dielom, ktoré tu pre nás všetkých zanechal. Česť jeho pamiatke.

Kolektív muzikantov a pracovníkov DK Javorina

Za Pavlom Zemanom

(9.10.1924- 21.4.2008)

Bolo to v aprílovom Staroturianskom spravodajcovi, v ktorom sme si z obsahového článku Ing. Gustáva Rumánka mohli priblížiť jednu z významných osobností nášho mesta, bývalého dlhoročného pracovníka koncernu Chirana a napokon v rokoch 1978 až 1984 aj jeho generálneho riaditeľa Pavla Zemana.

Nikto z nás vtedy netušil, že tento článok, venovaný tomuto vzácnemu staroturianskemu rodákovi, bol svojou formou, rozsahom i obsahom akoby intuitívne jeho predčasným nekrológom. V minulom čísle ste si, vážení čitatelia, všimli, že náš Paľko Zeman prekvapujúco náhle a nečakane zomrel... Tak, ako skromne a ticho žil, tak neokázale a nenápadne odišiel. Je už zaiste iba neveľa z nás tých ešte žijúcich, ktorí na neho v dobrom spomíname z obdobia jeho pôsobenia v závode i v meste. K tomu, čo vo

svojich spomienkach napísal Ing. Rumánek v spomínanom článku už hádam niet čo dodať, snáď priblížiť hlboký profil jeho osobnosti, ako človeka priateľského, skromného, nesmierne pracovitého a obetavého, vždy ochotného podať pomocnú ruku. Ako jeho dlhoročný spolupracovník aj ako jeho právny zástupca mám tú česť vydať o tom verné svedectvo.

Keď nás teda náš Paľko Zeman tak bolestne predišiel na ceste do večnosti, vyslovujeme aspoň takto, keď už nám nebolo umožnené ináč pri jeho uložení k hrobovému odpočinku, naše poďakovanie za všetko, čo pre svoju rodnú Starú Turú i živiteľku slovák rodín- našu Chirana, či bývalú Presnú mechaniku- vykonal.

Zostane trvale v našich spomienkach. Česť jeho svetlej pamiatke!
JUDr. Marcel Gažík (1926)

BLAHOŽELANIA

Dňa 13. 6. 2008 sa v kruhu svojich najbližších dožil osemdesiatich rokov manžel, brat, švagor, otec, starý a prastarý otec a náš rodák pán ThDr. Miroslav Kýška, emeritný evanjelický a. v. farár. Do ďalších rokov želajú mu všetci jeho blízki, známi, hlavne z jeho milovanej rodnej Starej Turej, ešte veľa, veľa zdravia, pohody v kruhu svojej rodiny a veľa Božieho požehnania. (g.r.)

Dňa 7. júla 2008 sa dožíva krásneho životného jubilea- 75 rokov- náš rodák a dopisovateľ Ing. Milan Ježo z Bratislavy. Redakčná rada nášho časopisu, priatelia a známi jubilantovi prajú dobré zdravie, veľa chuti, energie a síl pri hľadaní toho neznámeho, čo nám dejiny a história nášho mesta ešte skrývajú... (j.m.)

Naši jubilanti

V MESIACI JÚL 2008

- 70.r. - Milan HAJTÚN, Jaroslav JANÍK, Miroslav TOMÁŠIK, Gustáv DYCHA, Alžbeta MICHALCOVÁ, Jana DUGOVÁ, Emília STANČÍKOVÁ, Ján ČIČMANSKÝ, Oľga KRÚPOVÁ
- 75.r. - Ludmila SOLOVICOVÁ, Erika KOUKALOVÁ, Lujza CHUDÍKOVÁ, Michal NAĎ, Ján KUBEČKA
- 82.r. - Anna ŽURNEKOVÁ, Anna HVOŽĎAROVÁ, Anna KLIMÁČKOVÁ, Mária ŠARKOZYOVÁ, Ludmila KUČEROVÁ, Etela MALÁRIKOVÁ
- 83.r. - Emília KRAJČOVIČOVÁ, Amália ŠKRIEČKOVÁ, Anna MALKOVÁ, Anna IDESOVÁ, Margita VAVROVIČOVÁ
- 84.r. - Emília FRÁŇOVÁ
- 85.r. - Cyril ŠKRIEČKA, Kamila VRBOVÁ, Anna VOLÁROVÁ, Vlasta VĚTROVCOVÁ
- 86.r. - Ján PASTOREK, Magdalena URBÁNKOVÁ, Gustáv DUREC
- 88.r. - Anna MAHRELOVÁ

Smútočná spomienka

Dňa 4.7.2008 si pripomíname piate výročie úmrtia
Alžbety VÁCLAVKOVEJ

S úctou a láskou na ňu spomína najbližšia rodina

Smútočná spomienka

To, že sa rana zahojí je len klamné zdanie, v srdci nám bolesť zostala a tiché spomínanie

Dňa 17.7.2008 si pripomíname 3. výročie, čo nás navždy opustila naša milá manželka, mamička, babička

Valéria SLOVÁKOVÁ

S láskou spomínajú manžel a deti s rodinami

Smútočná spomienka

Dňa 11. júla 2008 si pripomenieme 5. výročie úmrtia manžela, otca a starého otca

Jána MASÁRA

S láskou spomínajú manželka Olga, dcéry Katka a Janka a vnuk Riško

Smútočná spomienka

Dňa 3.7.2008 uplynulo 10 rokov, čo nás opustila naša drahá manželka, mamička a babička

Anna GAJDOŠOVÁ

Venujte jej vo svojich spomienkach chvíľku ticha.

Rodina Gajdošová

Smútočná spomienka

Dňa 23.7.2003 uplynú 5 rokov, čo nás vo veku 30 rokov navždy opustil náš syn, otec a brat

Peter VRÁBEL rod. Császár

Už len kytičku kvetov na hrob Ti môžeme dať a s bolesťou v srdci na Teba spomínať.

S úctou a láskou spomína mama, deti, sestra, brat, krstná mama a ostatná rodina

Smútočné poďakovanie

Úprimne ďakujeme všetkým príbuzným, priateľom, susedom a známym, ktorí sa prišli rozlúčiť s našou drahou mamičkou, babičkou a sestrou

Alžbetou ADAMIŠOVOU,

Ktorá nás opustila 18.5.2008 vo veku 79 rokov.

Všetkým ďakujeme za prejavy sústrasti a kvetinové dary.

Smútiaca rodina

Smútočné poďakovanie

Ďakujeme všetkým príbuzným, bývalým spolupracovníkom, občanom Bziniec pod Javorinou, susedom a známym, ktorí sa prišli rozlúčiť 4.6.2008 s mojím synom

Emilom ŠARKŮZYM.

Zvlášť ďakujeme p. Bahníkovi a pani za občianske záležitosti zo Bziniec pod Javorinou, za pekné slová rozlúčky a Vám všetkým za prejav sústrasti a kvetinové dary.

Mama, brat Miroslav, sestra Jana s rodinou a ostatná rodina

Smútočné poďakovanie

Úprimne ďakujeme príbuzným, priateľom a všetkým, ktorí odpovedali dňa 2. júna 2008 na poslednej ceste našu sestru, tetu a švagrinú

Pavlu VRÁBLIKOVÚ.

Ďakujeme za prejavy sústrasti a kvetinové dary.

Smútiaca sestra s rodinou

Smútočná spomienka

Čas plynie, smútok zostáva a rana v srdci bolí, no zabudnúť nedovolí. Dňa 11.7.2008 uplynú rok od smrti manžela, otca, starého otca, brata a švagra

Jána ŽITNÉHO

S láskou a úctou spomína manželka, deti s rodinami a švagriná

Smútočné poďakovanie

Úprimne ďakujeme za kvetinové dary a slová útechy, ktorými sa snažili zmierniť náš veľký žiaľ príbuzní, priatelia a susedia, ktorí dňa 27.5.2008 odpovedali na poslednej ceste nášho manžela, otca, dedka

Jána SLÁVIKA

Za dôstojnú rozlúčku ďakujeme pánovi farárovi Mgr. Radoimirovi Vařákovi, pánovi farárovi Mgr. Milanovi Kubíkovi a pani Michalíkovéj z Domu smútku.

Smútiaca manželka, syn, vnuk a ostatná rodina

Smútočná spomienka

Odišiel si bez slova a na rozlúčku nebol čas, ale spomienky na Teba zostanú navždy v nás.

Dňa 29.07.2008 uplynú 15 rokov, čo nás navždy opustil vo veku 68 rokov náš drahý otecko, dedko a pradedko

Šimon PLEŠKO.

S láskou a úctou spomína dcéra a synovia s rodinami

Smútočná spomienka

Dňa 5.7.2008 uplynú 2 roky, čo nás navždy opustila naša drahá mamička, babička a prababička

Emília MICHALCOVÁ z Hlaviny.

Kto ste ju poznali a mali radi, venujte jej spolu s nami tichú spomienku.

S láskou spomína dcera Viera, vnuk Janko s rodinou, vnučka Kamilka s rodinou a ostatná rodina

Smútočné poďakovanie

Úprimne ďakujeme príbuzným, priateľom a známym, ktorí sa prišli naposledy rozlúčiť s

Vendelínom STUPAVSKÝM,

ktorý nás navždy opustil 19. mája 2008 vo veku 79 rokov.

Ďakujeme za slová útechy, prejavenu sústrast a kvetinové dary.
Manželka Olga, dcéra Viera s manželom, syn Milošlav s manželkou, syn Ján, vnuci Peter a Milan, vnučky Emka a Martinka

Smútočné poďakovanie

Touto cestou úprimne ďakujeme všetkým príbuzným, priateľom, susedom a známym, ktorí dňa 19. júna 2008 odpovedali na poslednej ceste nášho drahého otca a starého otca

Jaroslava TOMANÍKA,

ktorý nás navždy opustil 13. júna 2008 vo veku 75 rokov. Všetkým ďakujeme za dôstojnú rozlúčku, kvetinové dary a slová útechy, ktorými sa snažili zmierniť náš veľký žiaľ.

Smútiaca rodina

Smútočné poďakovanie

Ďakujeme za prejavy sústrasti a kvetinové dary príbuzným, priateľom, známym, susedom a býv. spolupracovníkom a pracovníkom fy Elster s.r.o., ktorí na poslednej ceste odpovedali nášho otca a starého otca

Vladimíra VAGAČA,

ktorý nás opustil po dlhšej a ťažkej chorobe dňa 12.6.2008 vo veku 71 rokov. Zvlášť ďakujeme za dôstojnú rozlúčku p. farárovi, dychovej hudbe DK Javorina, pracovníkom Domu smútku, MsÚ i štátnej správe.

Dcéra Milka s manželom, syn Vladimír s rodinou, rodina Čičmanská a Krišková

Matričné okienko

NOVÍ OBČIANKOVIA MESTA

Simona Jarábková č. 659, Maximilián Jozef Škriečka č. 156, Lukáš Kováčik č. 360, Jakub Ježo č. 2445, Alex Fajnor č. 243, Karin Súšarská č. 2560, Lucia Antalová č. 582

UZATVORILI MANŽELSTVO

Miroslav Držka zo ST a Alena Čechvalová z N.M.n.V.
Marek Klimáček zo ST a Mária Klimáčková zo ST
Bc.Ivan Kuřka zo ST a Lenka Juríčková zo ST
Ján Matejovič z Tr.Bohuslavíc a Andrea Šimová z Tr.Bohuslavíc
Nicholas Richard Hugles zo Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Sever. Írska a Slávka Škúciová zo ST
Ján Kýška zo ST a Renáta Pomajbová z Potvoríc

ROZLÚČILI SME SA

Vendelín Stupavský č. 2458, Ján Beňo č. 2062, Alžbeta Adamišová č. 137, Rudolf Samek č. 442, Ing.Milan Bajzik č. 725, Ján Slávik č. 685, Pavol Hluchý č. 156, Pavla Vrábliková č. 368, Ivan Koukal č. 379, Božena Chvosteková č. 383, Luboš Majtas č., Dušan Kučerák č. 151, Miroslav Udvorcka č. 3267

FRAŇO ŠTEFUNKO A NAŠE MESTO

Fraňo Štefunko sa narodil 4. augusta 1903 vo Vlčkovciach v trnavskom okrese v rodine poľnohospodárskeho robotníka – nádenníka. V rodnej dedine navštevoval školu šesť rokov, čím malo byť jeho školské vzdelanie ukončené. Jeho matka bola vychyrenou maliarkou ornamentov ľudových výšiviek pre celé svoje okolie. „Pri nej som poznal prvé radosti

tvorivej práce a zdedil som od nej záľubu pre všetko krásne...“ spomína budúci majster na svoju matku.

Ďalším človekom, ktorý chlapcovi vstúpil zmysel pre krásu a účelnosť tvarov a priučal ho prvým rezom v dreve bol starý otec, tesár – samouk. Výtvarne nadaný, vnímavý chlapec nachádzal tiež porozumenie u svojho učiteľa vo Vlčkovciach.

Po otcovom návrate z bojiska prvej svetovej vojny pracoval dospievajúci mládenec spolu s ním striedavo ako nádenník na poliach a v tehelni. Po celodennej práci hľadal rozptýlenie v účinkovaní na ochotníckom javisku, ktoré tiež sám vyzdobil kulisami. Čírou náhodou padli tieto „umelecké výtvy“ do očí profesorom trnavského gymnázia. Tí sprostredkovali Štefunkovi návštevu u sochára Jána Koniarka, ktorý vtedy žil v neďalekých Voderadoch. Koniarek bol ochotný sa s ním zaoberať, umožnil mu modelovať podľa predlôh a dával mu prvé poučenia o výtvarnom umení. Tieto prvé dotyky s krásnym boli Štefunkovi viac ako užitočné.

Na základe Koniarkovho odporúčenia bol Fraňo Štefunko prijatý za žiaka Štátnej učebnej dielne pre spracovanie dreva, alebo do rezbárskej školy, ako sa bežne hovorilo v jej sídle v Starej Turej. Devätnásťročný mládenec so spontánnym talentom chcel tu nadobudnúť úroveň a požiadavky kvalitnej remeselníckej práce. Popri trojročnom absolútoriu rezbárskeho oddelenia zložil súčasne aj skúšky z učiva meštianskej školy. Roku 1925 odhodlal sa na odchod do Prahy, kde začal študovať na umeleckopriemyselnej škole.

Veľa našich čitateľov pozná majstra Štefunku predovšetkým cez jeho

rozsiahle umelecké dielo, ktorému tento raz nemám za cieľ sa venovať. Týmto riadkami chcem upozorniť i na vtedajšie skromné prostredie nášho slovenského vidieka, v ktorom rástol a na jeho ťažké životné začiatky. Všetko je to dôležité pre priblíženie sa a k pochopeniu budúceho majstra cez jeho pozoruhodné práce.

Počiarňime tiež nezanedbateľný vplyv sochára Jána Koniarka na svojho žiaka. Ešte počas Štefunkových pražských štúdií presídlil Koniarek z Voderádu do Trnavy. Adept sochárstva ho cez prázdniny navštevoval v ateliéri a pomáhal mu v pomocných prácach. Samozrejme, že v prostredí majstrovho trnavského ateliéru dochádzalo aj k debatám a výmene názorov o umení. V roku 1929 dostal Koniarek objednávku na pomník básnika Jána Hollého pre Borský Mikuláš. Práca prebudila v ňom záujem o slovenskú históriu. V tomto zmysle zapôsobil aj na svojho žiaka Fraňa Štefunku. Spomína, že styk s Koniarkom ho priviedol myšlienke čo tvoriť, než ako tvoriť. Tolko stručne zhrnutie k epizodám kontaktov s Jánom Koniarkom, tak dôležitým pre jeho život, ale i pre náš nasledovný príbeh.

ale i hudobný skladateľ má svoj umelecký rukopis, obdobne, ako každý gramotný človek má rukopis v svojom vlastnom charakteristickom písme, ktorý sa za života umelcov, či prostých ľudí podstatne nemení a podľa neho môžeme poznať s dosť vysokou mierou potenciálneho pisateľa či autora. Tento umelecký rukopis je tiež pre majstrov ich vizitkou, ale žiaľ i ich slepou uličkou. Ak by aj niekto z nich chcel, nik nedokáže ho v podstate zmeniť a ako sa vraví: zvyk je oceľová košeľa. A nakoniec nemá mať na to ani praktické dôvody! Popri vizitke je to zároveň i punc kvality jeho diela.

Dňa 4.5.1934 bol v Starej Turej na námestí pred rímskokatolíckym kostolom odhalený Pamätník pamiatke obetí svetovej vojny 1914 – 1918. Na vrchole pamätníka je v nadživotnej veľkosti umiestnená kamenná plastika vojaka s puškou a zástavou (obr.1.).

Návrh tohto diela sa pripisuje Fraňovi Štefunkovi. V poslenom období bola vyslovená pochybnosť o jeho autorstve. Dovoľte i mne sa pripojiť a rozviest svoj názor na túto tému.

Popredu chcem predoslať, že nie som historikom, tobôž nie kunsthistorikom a týmto uverejneným svojim názorom, do-

mnienkou, neosobujem si právo na vlastnú pravdu. Som však presvedčený, že len konštruktívnou diskusiou môžeme sa priblížiť k čo najobjektívnejšiemu posúdeniu. Moja argumentácia vychádza zo skutočnosti, že každý, umelec, ako sochár, maliar,

Môžeme túto myšlienku prakticky podprieť tým, že ani po nie dlhej chvíli pozorovania známych dostupných diel, napr. maliarov Martina Benku, Miloša Alexandra Bazovského, Ludovíta Fullu či českého Mikoláša Aleša a pod., skoro poznáme ich spôsob maľby, kompozíciu či farebnosť, teda rozpoznáme ich rukopis. Takýmto spôsobom dá sa viac-menej priradiť dielo ku skutočnému autorovi (isto to musí byť rozpoznateľný rukopis, nie však vždy tak býva. Z tohto ťažia o. i. i falzifikátori umeleckých diel! Odborníci to však rozpoznajú.) Týmto smerom by som chcel nasmerovať svoj príspevok. Je teda Fraňo

Štefunko autor pamätníka, alebo nie!

Na základe i tu uvedených objektívnych historických údajov, Fraňo Štefunko inšpirovaný Jánom Koniarkom, mohol vytvoriť návrh diela inšpirovaného históriou, napr. náš pamätník pamiatke obetí svetovej vojny 1914 - 1918. Mal na to svoje obdobie, svoj priestor. Vzhľadom k tomu, čo sme už o ňom uviedli, mohlo sa tak s vysokou pravdepodobnosťou udiť počiatkom tridsiatych rokov, čo by korešpondovalo (!) s termínom realizácie nášho pamätníka.

V ďalších riadkoch sa chcem upriamiť na porovnanie spomínaného sochárskeho rukopisu. Budeme porovnávať kamennú plastiku vojaka s puškou a zástavou na našom pamätníku padlých (obr.1) s viacerými Štefunkovými sochárskymi dielami z jeho neskoršej monumentálnej tvorby, prevažne po r. 1945, ktoré sú umiestnené na viacerých miestach Slovenska (obr.2 až 5). Čerpal som ich z publikácie Fraňo Štefunko od Luby Belohradskej.

Prosím, aby ste sa upriamili pre-

dovšetkým na nasledovné prvky porovnávaní :

1. Celkové gesto stojacej sochy, akoby jej náprah, výraz a nasmerovanie hlavy, poloha rúk, útok chodidla s prenesením váhy tela.

2. Detailné prevedenie oblečenia, vojenský plášť, jeho dĺžka, dolné riasenie, opasok a „dohoda“ cez plece, úchop zástavy a pod.

Podľa b.1. veľa spoločných prvkov majú postavy na obr. 1. a 2. Staticky však pôsobí vojak na obr.3.

Podľa b.2. veľmi sa podobá prevedenie vojenských plášťov i s opaskami, mimo obr.4. Úchop zástavy je veľmi podobný na obr.1. a 4.

Takto dalo by sa vysledovať iste i viac.

Pokúsil som sa takto rozlišovať iba pár prvkov. Iste sa nájdú posudzovatelia i s inými názormi, než takými, ku ktorým som osobne dospel. Ozvite sa!

Nuž a čo dodať na záver? Vážení čitatelia, sami posúďte! Ja osobne by som autorstvo Fraňovi Štefunkovi nebral.

Príloha: obrázky č.1. až 5.

Literatúra: L. Belohradská, Fraňo Štefunko, SFVU Bratislava, 1961.

Gustáv Rumánek

Okrúhle výročia staroturianskych kultúrnych pamiatok

Pomník padlým (z roku 1933/34 - 75. výročie odhalenia).

31. júla uplynie 75 rokov odo dňa, kedy vtedajšie zastupiteľstvo veľkej obce Stará Turá opätovne zriadilo výbor pre postavenie pomníka padlým. „Opätovne“ preto, lebo výbor s obdobnou úlohou bol zriadený už aj v roku 1928, ale nič sa nespravilo.

Vo výbore v roku 1933, ktorému predsedal vedúci notár Ondrej Križko, boli Miloslav Bibza, Martin Buno, Ladislav Novomestský, Michal Gálik, Michal Gavač, Ján Hlubocký, Michal Hvoždžara, Ján Ježo, Jozef Ježo, Michal Klimáček, Juraj Košťál, Jozef Púdelka, Benedik Polák, Ján Nepomuk Vallo, Bernard Schwartz, Juraj Košťál, Michal Klimáček, Michal Krúpa, Ondrej Kýška, Juraj Pleško, Ján Radoň, Ján Roháček, Jozef Roháček, Štefan Sabo, Michal Sadloň, Ján Slávik, Michal Urbančík, Výbor sa svojej úlohy zhostil. Už 31. júla 1933 zadal stavbu pomníka firme Vladimír Beck a Anton Soják, kamenosochárstvo v Strážnici na Morave, za dohodnutú cenu, vrátane postavenia na mieste 17 112,28 Kč. Firma dohodu dodržala a stavbu ukončila 10. decembra 1933. Pomník, zobrazujúci vojaka československých legií v Rusku, je vytesaný z horického kameňa, vložky s menami padlých sú zo švédskej žuly. Výška pomníka je 5,5 m. Pomník bol postavený výlučne z dobrovoľných zbierok medzi občanmi v obci.

Slávnostné odhalenie pomníka sa uskutočnilo 4. mája 1934 (pri príležitosti 15. výročia smrti gen. M.R.Štefánika).

(Dávať autorstvo pomníka do súvislosti s menom majstra Štefunku, národného umelca, je fabulou - vymysleným príbehom, rovnakým nezmyslom, ako tvrdenie, že Starú vežu na Chríbce postavili husiti.)

V roku 1948 bývalý Miestny národný výbor rozhodol, že sa na pomník padlým vloží aj štvrtá tabuľa s menami obetí II. svetovej vojny nákladom 15 000 Kčs, (z toho mali prispieť ev. a. v. cirkev 5 000 Kčs, katolícka 1 000 Kčs). Zámer sa dosiaľ neuskutočnil.

Na budúci rok, bude mať pomník menšie jubileum - 75. výročie od jeho odhalenia. Možno by sa našli financie na jeho obnovenie (očistenie), opravu písma a pod. a pri dobrej vôli snáď aj na vloženie štvrtej tabule s menami obetí druhej svetovej vojny z radov Staroturancov. Starí Turanci vymierajú, pomaly si nebude mať ani kto spomenúť na mená padlých a zomrelých v dôsledku vojnových udalostí v rokoch 1939 - 45. Osobne si ešte pamätám mená niektorých, ktorí by si (podľa mojej mienky) záslužili byť spomenutí na pomníku: padlí partizáni rodáci starotutranskí, ďalej Ján Mačica a Ján Nemeč (padli v SNP), Ján Klimáček, Michal Sadloň (zomreli v zajateckom tábore v Nemecku), zo služby v slovenskej armáde sa nevrátili Mešťianek-Frčár a Ivan Ježo, snajperom nad Vagačovou pivnicou bol zastrelený mladý Anton Mešťianek, žiak vojenskej hudobnej školy, v Dubnici bol zastrelený Róm Gustav Herák, zomreli odvlečení Židia, umučení boli Hlubocký a Chorvát. Ľudia si iste spomenú na ďalších....

(Od druhej svetovej vojny uplynulo viac ako pol storočia. Sme svedkami, ako sa Spolková republika Nemecko stará o znovuzriadené cintoríny padlých nemeckých vojakov na našom území a ich permanentné

udržiavanie). Nestal ešte vhodný čas, aby všetky obeť vojnových udalostí z rokov 1939-45 mali svoje mená na pomníku? Teraz sú tam mená padlých bojujúcich na strane Rakúsko-Uhorska i na strane Dohody).

V blízkosti pomníka padlých je starý pránier. Iste pamätá aj udelenie jarmočného práva mestečku Stará Turá.

Bolo by ho treba opieskovať, reštaurátori si vedia s takými vecami poradiť.

V roku 1948 (pred 60 rokmi) sa podľa zápisnice MNV, plánovalo postaviť pamätník na Drahách - na mieste bojov Hurbanovcov s maďarskou gardou v septembri 1848. Plán bol, pamätník nie je. Prítom sa boj na Starej Turej spomína v každom spise, či knihe o povstaní v rokoch 1848 - 1849. Maďarskí spoluobčania na južnom Slovensku v posledných rokoch postavili v obciach viaceré nových pamätníkov, pravda s ich hodnotením vtedajšej politickej situácie. Hoci sa Turanci významne angažovali v rokoch 1848-49 i v rokoch Matičných, pamätník na toto obdobie nemá (vynímajúc pamätník maďaróna Potfaja).

Stará veža na Chríbce - 385. výročie (Štátna kultúrna pamiatka, ev.č. 146/1315/792/11, majiteľom a správcom je MsÚ Stará Turá)

Na budúci rok uplynie od jej výstavby v roku 1624 už 385 rokov. Jej posledná oprava sa uskutočnila v rokoch 1947 - 1978, teda pred 30 rokmi. Nemalo by sa čakať až na okružle - 400. výročie, lebo sa ho veža nebude musieť dožiť. Pri príležitosti jubilea stavby by sa mohli uskutočniť aspoň nevyhnutné opravy.

Na prvom poschodí - oprava vchodu do veže, nové zárubne dverí a dvere (zabezpečí ich bezpečnostnými zámkami (nie visiacimi). Dvere by mali byť masívne, drevené, (nie plechové) a pokiaľ možno bez vonkajšieho zamrežovania. Schody k dverám riešiť drevenými (nie oceľovými) masívnymi schodami, príchod zo strany starého cintorína, nie z priestoru pred vežou (tam bola pôvodne ohrada cintorína, v roku 1978 opravená, ale niekto ju dal zbúrať buldozerom.)

Na druhom poschodí treba osadiť kompletne okná. (Rozmery okenných otvorov sú atypické, zdá sa, že rozdiely sú i v jednotlivých oknách.)

Na tretom poschodí osadiť do okien rámy so žalúziami, aby tam nelietalo vtáčstvo nebeské, nešpinilo a nenarušovalo murivo vo vnútri vrcholového ihlanu.

V priechoch veže sú pomerne dobre zachované pôvodné drevené zárubne. Vydžali 380 rokov, sú popraskané, treba ich zakonzervovať.

Ako vyhladkový objekt veža v súčasnosti nie je vhodná - brániť tomu stromy v blízkosti okolí, ktoré by bolo škoda odstrániť. Ale sprístupniť vežu občanom, či turistom, v určité dni do roka (napr. v deň hodov alebo v iný pamätný deň - ukončenia vojny a pod.) by stálo za úvahu. Ak by sa našli financie na malý zvon, mohol by sa osadiť a používať v tie dni, keď bude veža prístupná návštevm. Existujú iste aj iné názory na využitie veže ako pamiatkového objektu, len treba pouvažovať, ako ich realizovať.

Veža je najstaršou, pomerne zachovanou, stavbou v meste. Pri príležitosti jej jubilea by sa snáď mohli nájsť prostriedky na zhotovenie a osadenie pamätnej tabule, so základnými údajmi. - mjž -

VÝLET DO BRATISLAVY

V tento dlhoočakávaný deň sme hneď ráno nastúpili do poschodového, klimatizovaného autobusu. Cesta nám ubíhala príjemne.

Prvé naše kroky smerovali k parlamentnej budove. Obdivovali sme vodopád, ktorý je dominantou celého okolia parlamentu. Ďalej sme pokračovali prehliadkou okolia hradu, nakoľko jeho priestory sa v týchto dňoch rekonštruujú. Odtiaľ bol nádherný výhľad na celé naše hlavné mesto. Postupne sme sa dostali k najvyššiemu domu Bratislavy. Prekvapilo nás, ako sa dá v takom úzkom dome bývať... Po historickom centre nás povozil vláčik Prešporáčik. Pani sprievodkyňa nás oboznámila s najdôležitejšími budovami a pamiatkami. Pri každej z nich vláčik postál a my sme sa mohli kochať ich krásou aj po toľkých storočiach. Zaujali nás i sochy Čumila, Rolanda, Schöne Naciho i Napoleonovho vojaka, opierajúceho sa o lavičku na Hlavnom námestí a čakajúceho na klebety, ktoré bude počuť od okoloidúcich chodcov.

V Michalskej veži hlavne chlapcov upútala výstava zbraní a ich vývoj po dlhé stáročia. Odvážlivci sa mohli pokochať krásou Bratislavy z rozhľadne, ktorá je na najvyššom poschodí Michalskej veže vo výške 51 metrov.

Na spiatocnej ceste sme stihli ešte navštíviť výstavu v múzeu, kde sme sa dozvedeli, aké škody dokáže napáchať lykožrút smrekový v našich ihličnatých lesoch.

Ku krásnemu školskému výletu prispelo aj letné počasie, ktoré nám prialo počas celého dňa.

Unavení, ale šťastní, plní nových zážitkov a poznania sme sa podvečer vrátili domov.

Žiaci 4.A triedy a ich tr. učiteľka Mgr. Jana Chudá

Pohľad zo susedovie dvora...

Ľudia z jednej aj druhej strany Javoriny sú si veľmi blízki. Potvrdilo sa to aj na poslednej Jazde kráľov predminulú nedelu v moravských Kunoviciach, kde bolo veselo už od ranných hodín.

Žijem v Starej Turej vyše päťdesiat rokov, poznám stretávky ľudí z pod Javoriny, od Hrachovišta po Myjavsko, nehovoriac o rodených Lubináčoch... na každoročne sa opakujúcich stretnutiach na pomedzí vrchu Javoriny. Pamätám na ohňostroje zo šesťdesiatych rokov minulého storočia v Dubníku, ktoré boli organizované mládežou v Starej Turej a Bojkovic.

Bol som milo prekvapený, že tradícia pekných zvykov našich ľudí stretať sa, pokračuje a pri cimbalovke na námestí Kunovic, či folklórnych skupinách na pódiu sa objavila aj jedna z najväčších troch dychových hudieb trencianskeho kraja - naša známa staroturianska dychovka. A veru rozvírila hladinu veselej nálady ešte viac... svojimi tradičnými skladbami zo slovensko-moravského pomedzia.

Moravanky v pekných krojoch, v bielom, svojim spevom pri stánkoch dobrého blatnického, či bzeneckého vína bavili stovky prítomných mladých, či starších... a keď sme sa ich žartom spýtali, kde sa naučili tak pekne spievať, namiesto odpovede sa prezvedeli, že sme zo Starej Turej a sporadicky spustili... Vyhorela Stará Tura Brezová... do takých detailov, ako to ani doma všetci nepoznáme... a pozdravili veľa turianskych rovesníčok...

Na podujatí bolo mnoho známych tvárí v pohode, ako na moravskej svadbe... nezávisle na tom, či ich menovite poznáme, ale sú to nám známi ľudia z Paprade, Vaďoviec, Lubine, či ďalších lokalít podjavorinského kraja, veselo sa baviaci na Morave. ...nakoniec ani predstaviteľia Turej, družobného to mesta, neodmietli lákavú pozvánku previezť sa trochu kočom s krásnym záprahom... kúsok po ulici Kunovic...

Tak dovidenia - vo Vlčnove... v Trnovcoch ...a na našej milej Javorine.

Jozef Ch.

(prevzaté z Kopaničiar expres) áš

ENERGIE A ICH SPOTREBA - III. čas

TEPELNÁ IZOLÁCIA OBVODOVÝCH STIEN

V bytoch hromadnej výstavby v minulosti nájomník nemohol prakticky ovplyvniť izolačné vlastnosti stavebných prvkov bytu, v ktorom býval či býva. Preto do úvahy môže prichádzať len dodatočné zateplenie, kde okrem už v predchádzajúcich stadiách uvedených finančne nenáročných úsporných opatrení je možné ďalej uvažovať o tepelných izoláciách obvodových stien bytov. Avšak vykurovací systém takýchto domov bol projektovaný na ich stavebno-izolačné parametre a preto spôsob a stupeň doizolovania musí bezpodmienečne určiť kvalifikovaný odborník, aby pri neodbornom zásahu nedošlo k vlnutiu stien bytov a tvoreniu pliesní. Pre všeobecné poznanie je možné položiť si otázku:

TEPELNÁ IZOLÁCIA Z VONKAJŠEJ ALBO VNÚTORNEJ STRANY?

Odpoveď znie: „Zásadne by sa obvodové steny mali zateplovať z vonkajšej strany“. V prípadoch, keď nemáme inú možnosť, je i zateplenie z vnútornej strany lepšie ako žiadne, avšak za predpokladu, že múry sú suché a nie je zistený výskyt pliesní. Miestnosti, ktoré sú tepelne izolované z vnútornej strany však rýchlejšie vychladnú ako pri izolácii zvonku – ale zase sa rýchlejšie vykúria.

MOŽNOSTI TEPELNEJ IZOLÁCIE Z VNÚTORNEJ STRANY

Najúčinniejším spôsobom tepelnej izolácie z vnútornej strany je izolácia, ktorá je zložená z dosiek penového polystyrénu alebo minerálnej vlny, pripevnených na stenu a prekrytých polyetylénovou fóliou ako parotesným uzáverom. Poslednou vrstvou sú sadrokartónové dosky alebo drevené panely. Celková hrúbka izolačnej vrstvy má byť asi 6 cm. Takto sa dá dosiahnuť hodnota koeficientu $k=0,4$, čo je považované za veľmi dobrý výsledok.

ZATEPLENIE Z VONKAJŠEJ STRANY

V susedných krajinách často používanou a osvedčenou tepelnou izoláciou obvodových stien z vonkajšej strany je systém, pozostávajúci z vrstvy penového polystyrénu alebo minerálnej vlny, prekrytej armovacou tkaninou a následnej omietky, neprepúšťajúcej vlhkosť. V zahraničí a teraz už aj u nás existuje veľký počet firiem, ponúkajúcich rôzne varianty tohto systému, líšiace sa v konštrukčných detailoch, v kvalite používaných materiálov a v cenách. Náklady na podobné „zateplovacie akcie“ sú však už značne vysoké.

Na dodatočné zateplenie domov štát sľubuje dotácie po splnení predpísaných podmienok, avšak bez záruky, keďže parametre podmienok nie sú jednoznačné a môžu byť menené. Preto v každom prípade sa dá odporúčať v prvom rade realizovať finančne menej náročné opatrenia, ktoré môžu priniesť podstatnejšie úspory energie ako náročné dodatočné

izolácie obvodových stien domu. Teda najskôr termostatická, výmena okien a potom zateplenie vonkajších plášťov domu.

KÚRENIE A PRÍSLUŠENSTVO VYKUROVANIA

V prípadoch bytov hromadnej výstavby, ktorá u nás prevažuje, ide o vonkajšie výrobné tepla, rozvody tepla, výmenníkové stanice, rozvody tepla v domoch a bytoch, radiátory a pod. Tieto zariadenia boli vybudované na náklady štátu resp. bytových družstiev a podnikov. Nájomníci – užívatelia resp. vlastníci bytov vo vzťahu spotrebiteľov tepla nemajú možnosť meniť, obsluhovať a udržiavať tieto zariadenia a vplývať na ich ekonomickú prevádzku. Naopak, prípadné svojvoľné amatérske zásahy do vyregulovaných tepelno-hydraulických systémov v domoch (manipulácie s ventilmi na stúpačkách vykurovania) môžu narušiť hydraulickú rovnovahu vykurovacieho systému s následnými nedokurovaním časti bytov a naopak, prekurovaním iných bytov. Pri rekonštrukciách a do-regulovaní sústav by sa mali do rozvodov namontovať blokované ventily proti svojvoľnému manipulovaniu.

ČO JE ROZHODUJÚCE?

Optimálne fungujúce a energeticky úsporné kúrenie ovplyvňuje štyri faktory, ktoré musia byť vzájomne zosúladené:

1. potreba vykurovacieho výkonu a tým aj správne dimenzovanie vykurovacieho zariadenia závisí od kvality plášťa budovy. Rozhodujúcu úlohu má veľkosť konštanty „k“, podiel zasklenených plôch a ich konštrukcia, ale aj pasívne využitie slnečného tepla t. j. orientácia stavby.

2. vykurovacie teplotné médium musí byť vyrobené vo vhodnej forme.

3. potrebné teplo v obytných domoch môže byť rozvedené a šírené radiátormi, podlahou, stenami a pod., avšak vždy optimálne bez bariér. Dôležité pri tom je, aby podiel vyžarovaného tepla bol čo najvyšší, čo je nielen hospodárnejšie ale aj zdravšie.

4. ani najlepšie kúrenie však správne nefunguje bez odpovedajúcej regulácie. Najdôležitejšími súčasťami regulácie sú:

- na počasí závislé ovládanie s vonkajšími snímačmi
- termostaty vykurovacích telies, riadiace teplotu jednotlivých priestorov
- ovládanie podľa určenej teploty a potreby s nočným znížením.

ŠÍRENIE TEPLA – SPÔSOBY ŠÍRENIA

Pre šírenie tepla v miestnostiach možno použiť tri spôsoby:

1. Čistým vyžarovaním – sálaním tepla ako napríklad kachľová pec
2. konvekciou (poťah tepla) a vyžarovaním súčasne – takto funguje prevažná väčšina vykurovacích telies
3. Čistou konvekciou – to je teplovzdušné kúrenie

Nie je jedno, akým spôsobom sa teplo odovzdáva obytnému priestoru, lebo spôsob šírenia tepla ovplyvňuje

spotrebu energie i tepelnú pohodu v miestnosti.

ŠÍRENIE TEPLA VYŽAROVANÍM JE NAJPRÍJEMNEJŠIE

Šírenie tepla vyžarovaním alebo tiež tzv. sálavé teplo sa dosahuje „starou dobrou kachľovou pecou“. Aj moderné podlahové a stenové kúrenie spĺňa funkciu tohto najzdravšieho spôsobu šírenia tepla. Nedochádza pri ňom k veľkému pohybu vzduchu a tým ani k víreniu prášnych častíc – ľudské telo cíti tepelnú pohodu.

Nízka teplota a spôsob využitia tepla však vyžaduje veľkú vykurovaciu plochu, čo z hľadiska úspory energie je výhodou, pretože potrebnú energiu môžu dodať slnečné kolektory alebo tepelné čerpadlo.

KONVEKČNÉ KÚRENIE JE LACNEJŠIE ALI NIE NAJLEPŠIE

Konvekčné šírenie tepla sa dosahuje bežnými vykurovacími telesami a radiátormi, ktoré sú používané skoro všade, lebo majú malé nároky na miesto, rýchlu možnosť regulácie i nižšie nadobúdacie ceny v porovnaní s nákladmi na sálavé teplo. Nie sú však energeticky úsporné.

Konvekčné vykurovacie telesá fungujú tak, že vytvárajú valec teplého vzduchu, keďže vzduch sa na horúcich plochách zohreje, stúpa nahor a po vychladnutí opäť klesá. Tento proces podporujú lamely vykurovacieho telesa (radiátora) vytváraním „kominového účinku“. Pri tomto prúdení vzduchu „prúdia“ v ňom i jemné prášne častice.

Ploché vykurovacie telesá (radiátory) majú vyšší podiel sálavého tepla, čím umožňujú nižšie nábehové teploty a ľahšie sa udržiavajú v čistom stave. Aj teplotu v miestnosti možno úmerne k podielu sálavého tepla udržiavať nižšiu pri nezmenenom pocite tepelnej pohody.

TEPLOVZDUŠNÉ KÚRENIE

Teplovzdušné kúrenie predstavuje čisté konvekčné šírenie tepla. Funguje tak, že do vykurovaného priestoru sa kanálmi vháňa teplý vzduch, čo spôsobuje intenzívny pohyb vzduchu. Tento spôsob sa používa hlavne v budovách s veľkým podielom zasklenených plôch. Napriek určitej úspore energie v dôsledku možnosti veľmi rýchlej regulovateľnosti nemožno tento spôsob vykurovania odporúčať, lebo nulový podiel sálavého tepla vyvoláva pre dosiahnutie tepelnej pohody podstatne vyššie teploty v miestnosti.

ČO SI TEDA VYBRAŤ?

Voľba spôsobu šírenia tepla značne závisí od charakteristiky budovy.

- pri normálnej tepelnej izolácii – t. j. pri potrebe tepla asi 80 W/M2 je najvhodnejšie podlahové kúrenie s tým, že pod veľké zasklené plochy je dobré inštalovať doplnkové vykurovacie telesá,

- pri nedostatočnej tepelnej izolácii sa uspokojujúceho vykúrenia dosiahne iba konvekčnými vykurovacími telesami (radiátormi), umiestnenými pod oknami.

- Pri dobrej tepelnej izolácii sú

všetky systémy porovnateľné a dobré, avšak aj v takomto prípade treba vždy uprednostňovať šírenie tepla vyžarovaním – teda sálavé teplo – je zdravšie a pri odpovedajúcej regulácii pomáha šetriť energiu.

SPRÁVNÁ REGULÁCIA – REGULOVAŤ TEPLOTU PODLA POTREBY

Udržiavanie rovnakej teploty vo všetkých miestnostiach je chybou. Termostatickými ventilmi radiátorov ÚK (alebo príslušnou reguláciou pri inom spôsobe kúrenia) by sme mali regulovať teplotu jednotlivých miestností podľa ich účelu a podľa potreby, čo odpovedá zásade správneho hospodárenia s energiou.

Priemerné odporúčané teploty sú tieto:

- obývací izba 20 – 22°C
- spálňa 16 – 18°C
- detská izba 20°C
- kúpeľna 24°C

PAMÄTAJME!! Každý stupeň teploty smerom dolu znamená 6% úspory a naopak, každý stupeň smerom hore 6% vyššej spotreby energie! Vo vyspelých ekonomikách sa občania orientujú na dolné hodnoty teplotných rozmedzí, lebo platia tržné ceny. To sa však už aplikuje i u nás a do značnej miery to už v posledných rokoch zvlášť intenzívne pociťujeme.

UŽITOČNÉ TERMOSTATICKÉ VENTILY

Dobré termostatické ventily, namontované na radiátoroch sú pri správnej funkcii schopné znižovať spotrebu tepla o 10 – 15%. Umožňujú automatickú reguláciu teploty v miestnosti, pričom zohľadňujú aj prítomnosť iných zdrojov tepla – napr. slnečné žiarenie, sporák, teplo z osvetľovacích telies a ďalších spotrebiteľov ako aj vyžarovanie ľudského tepla. **VELMI DÔLEŽITÉ:** termostatický ventil musí odpovedať tlakovým pomerom vykurovacieho systému. To je základnou podmienkou pre jeho správnu funkciu. Ak sú takéto ventily doplnené systémom snímania a vyhodnocovania spotreby odobraného tepla, je takýto systém výrazným motivačným prvkom na úsporách tepelnej energie.

PRÍPRAVA TEPLEJ VODY

Na prípravu teplej vody na kúpanie, umývanie riadu, sprchovania ap. pripadá približne 30% z celkovej spotreby energie v domácnostiach. To je dosť veľký podiel na to, aby sme sa zamysleli nad možnosťami úspor a to aj pre tých, čo majú „dialkovú“ teplú vodu. Šetriť treba aj tu napriek tomu, že spotreba TUV v jednotlivých bytoch sa síce meria s nedostatočnou presnosťou, avšak aj pri tomto „pomernom“ meraní spotreby po nainštalovaní vodomeroch na TUV v bytoch je možno registrovať značné rozdiely pri prepočte na obyvateľov za rok. Už teraz sú teda značné rozdiely pri ročnom zúčtovaní TUV a tieto sa po úplnom zrušení štátnych dotácií na výrobu tepla ešte zvýrazňujú. Preto sa nesporne vyplatí teplou vodou šetriť.

Ján Kubečka

Vážení občania mesta Stará Turá!

Už po tretí raz mi bolo dovolené, rozhodnutím p. primátorky Halinárovej, uverejniť môj príspevok v Staroturianskom spravodaji. Pôvodne tento príspevok mal byť v kontinuite predchádzajúcich dvoch článkov a teda dopĺňujúcim.

Dovoľte mi citovať z článku p. redaktorky Dáše Matejčíkovej v denníku „Plus jeden deň“ zo dňa 10.4.2007, v ktorom sa zaoberá podnikateľskou činnosťou kancelára NRSR v teritóriu mesta Stará Turá. Citujem:

„Kancelár Národnej rady Viktor Stromček sa musel pri nástupe do funkcie vzdať aktívneho podnikania. Formálne tak aj naozaj urobil, naďalej však svoje úspešné firmy kontroluje. Zostal síce spoločníkom vo firme PreVak, no ako konateľ skončil v auguste 2006. Spoločnosť pod názvom RAPTIM dovtedy prevádzkovala trojpodlažný hotel OÁZA v Starej Turej. (Ja dodávam, že aj areál autocampingu Dubník, čo zrejme p. redaktorke ušlo!). Po nástupe kancelára do funkcie ho oficiálne posunula spoločnosť ASV REAL, neoficiálne ho však zrejme manažuje doteraz. V sídle PreVaku nám totiž potvrdil, že vedúcim prevádzky hotela je istý Peter Škriečka, ktorý je zároveň Stromčekovým nástupcom vo funkcii konateľa PreVaku. Pri našej návšteve hotela bol Škriečka prítomný priamo v areáli a zamestnanci potvrdili, že tam chodí pravidelne aj samotný Viktor Stromček. Mimochodom, vo firme ASV REAL je spoločníkom Ladislav Sklenár, ktorý bol v čase Dzurindovej vlády viceprezidentom FNM. Nominovala ho SDL, v ktorej pôsobil aj Viktor Stromček ako asistent poslanca Petra Weissu. Stromček bol zároveň v minulosti v predstavenstve spoločnosti ASV REAL PLUS, kde bol Sklenár predsedom dozornej rady.“ Koniec citátu. Celé pôsobenie spomínaných spoločností je veľmi pekne spojené a poprepletané! Náhodou?

Faktom ale ostáva, že areál Autocampingu Dubník bol odpredaný spoločnosti PreVak za 1 500 000 Sk a tak isto Obecný dom za 400 000 Sk, čo nepredstavuje ani cenu pozemkov. Výhovorky, že uvedené areály nikto nechcel, neobstoja. Tak sa nemali predávať a mali ostať majetkom mesta i naďalej a hľadať iné možnosti!

Zmluva s PreVakom o prenájme vodovodných a kanalizačných sietí v Starej Turej bola uzatvorená na 20 rokov! Pod-

mienky zmluvy nikto z bežných občanov nepozná! Občania iba pociťujú, hlavne finančne, následky tejto zmluvy. Ak sa do roku 2004 občanom mesta bývajúcich v rodinných domoch zrážková voda neúčtovala, nástupom PreVaku musia platiť! A nie málo! Teda, ak sme získali niekoľko halierovú výhodu oproti TVS vo forme platby za m³ vody za vodné a stočné, prirátaním zrážkovej vody z rodinných domov do platby zaskava PreVak od občanov financie, ktoré môžu ísť do miliónov. A keď sa občania dožadujú pravdy a informácií, malo im byť aspoň dodatočne vysvetlené, ako to je. A nie písať oslavné články na PreVak, ako pár korunami dotovali detské hry!

Keďže bývalé vedenie na radnici predalo Dubník, Obecný dom, hotel OÁZA, tak povediac za facku, tak vlastne ich rekonštrukciu zaplatili a zaplatia občania Starej Turej výberom za vodné, stočné a zrážkovú vodu! Pekne to vymysleli na nás, občanov naši bývalí páni na radnici, mysliac, že čas všetko zaveje a zabudne sa! To, čo som tu spomínal, je len malý zlomok všetkého, čo sa tu udialo za minulé roky. Keď som gratuloval pani primátorku pri jej nástupe do funkcie, tak som ju prosil, aby ako oko v hlave chránila majetok mesta. Ona mi na to odvetila, že už nie je čo, že všetko je už predané!

A to je alarmujúce. Myslím si, že nové vedenie MsÚ pri nástupe malo urobiť kontrolu hodpodárenia predchádzajúceho vedenia. Či sa aspoň za majetok mesta, ktorý bol predaný, vytvorila nejaká protihodnota pre občanov! Alebo sme, ako sa hovorí, všetko prejedli?

Veď i vybudovanie tzv. „námeštia“ musíme teraz splácať s nemalými úrokami a nemalé financie stojí mesto i jeho údržba. Veď kedy idem okolo, toto miesto zívá prázdnotou! Nenaplnili sa megalomanské predstavy bývalého p. primátora, aké bude denne plné ľudí! Na záver ďakujem p. primátorku, že mi umožnila vyjadriť sa k veciam, ktoré, verím, trápia i mnohých z Vás, len možno nemáte čas, chuť alebo odvahu ozvať sa!

Uistujem Vás, že i keď poukážem na nedostatky a chyby, nesledujem tým žiaden prospech ani nechcem nikoho uraziť, ale ide mi o majetok mesta a nás všetkých, ktorí žijeme v Starej Turej.

Dušan Prachár

Bol som pre radosť...

Poznali a hladkali ma stovky malých staroturianskych detí, od dvoch rokov, po mojej zlatostriebernej hodvábnjej srsti, čo ma roky stretali na ulici a ja som im na oplátku olizoval ich jemné prsty... Cítil som, že s úsmevom ma hladkali očami aj mnohé z mamičiek týchto detí... Bol som živým darčekom dcéry pre svoju chorú maminu pred deviatimi rokmi, kde ma naučili v rodine rešpektovať určité pravidlá a za to som dostal primeranú voľnosť, nevstupoval som z chodníka nikdy na vačkovskú cestu, v meste sme chodili cez prechody na slovo -ideme- a vždy som bol za päťami majiteľa... a na prevkapanie všetkých, aj čo ma poznali, som poctivo čakal, či na Štefánikovej pred másiarstvom u Dušana na hlt šunkovej salámy, nepošpinil som ani jeden mech cibule pre zimné uskladnenie, alebo jarňé kvetiny na tržnici a vždy som slobodne, voľne a bez vōdzky múdro sedel a čakal, aj v parku pred Breštenských cukrárnou (ako povedali iní), pokým gazda nedopil svoje presso.

Nevedel som sa vynadávať na pohyb ľudí, na usmiate tváre detí, z ktorých možno, či dnes sú už takmer tinedžerky... Prežil som krásny život, bol som dobrým a verným spoločníkom, pri dome som sa správal majetnícky, ako na svojom a prítomnosť cudzích osôb som hlásil ostrým havkaním, čo len keď sa večerom bozkávali mladí na ulici pred plotom.

Nepoznal som hnev, nepoznal som zlosť, poznal som len ľudské dobro, čo sa stalo mojim osudom. Videl som dobro na prechodoch v moravskom Uherskom Brode, či obojstranne slušne zastavujúce autá na „zebrách“ rakúskeho Hainburgu. Alebo naše brzdiace auto pred mladučkými líškami za Višňovým, utekajúcimi cez cestu, keď sme sa vracali z Čachtického hradu. Krásne slnečné ale osudné ráno bolo posledné spoločné zastavenie nášho auta na ulici Štefánika, keď z pred parku Gážikovie domu prechádzal cez cestu spokojno malý, neskúsený ježko na druhú stranu porastov, pred bývalou priemyslovkou.

Čo sa stalo potom, bol to osud, alebo veľká voľnosť, či veľká dôvera, či môj zvierací pud, túžiaci stretnúť sa so psíkom... z druhej strany prechodu pre chodcov na moste pri ulici SNP.... alebo náhlivosť a necitlivosť vodiča, čo sa na mňa rútil autom na ľudovo povedané „zebra“ a —„zobral ma“ - totálne.

Odišiel som z tohto sveta bez kvapky krvi, ale s hlavičkou detskej hrkávky. Mal som Vás rád.

Nepomôžu biele prechody, ani červeno-biele, ani celé tucty policajtov, ani opakovane značená dvadsiatka, či štyridsiatka na tomto úseku, iba ľudská ohľaduplnosť, aby sme tam my, nevinné zvieratká, či nedaj boh, chorí a prestári ľudia o barlách prichádzali o život.

MIKI

Takéto „pojarmočné“ pohľady nepotešili asi nikoho, nemuseli však súvisieť s týmto podujatím. Usudok si urobte sami...

J. Mikláš

Projekt výstavby kompostárne v bývalej tehelni pokračuje podľa harmonogramu - Spevnená vyasfaltovaná plocha bude slúžiť pre ukladenie biologickej hmoty.

J. Mikláš

Výborná reprezentácia mesta!

Predposledný júnový týždeň sa konala okresná súťaž dobrovoľných hasičských zborov okresu Nové Mesto nad Váhom. V príjmom snežnom počasí sa v Čachticiach zišlo 42 súťažiacich družstiev. Najsilnejšou kategóriou boli tradične muži, kde súťažilo tridsaťpäť družstiev, do ženskej kategórie sa prihlásilo päť a do kategórie dorastencov dve družstvá. Každé družstvo najskôr absolvovalo štafetu 8x50m a potom požiarneho útoku. Z mužstiev, ktoré v mužskej kategórii obvykle dosahujú na okresnej súťaži dobré výsledky sa ako prvé predstavilo družstvo Drgoňovej Doliny 1 a výsledný čas štafety 79,84 s už nikto neprekonal. Pred požiarneho útoku si tak vytvorilo trojsekundový náskok pred hasičmi z Vrzavky, Pobedima a Modrovky. V požiarneho útoku Drgoňova Dolina 1 dosiahla čas 18,10 s, ktorý v súčte s časom zo štafety znamenal s náskokom piatich sekúnd prvé miesto pred hasičmi z Modrovky a Vrzavky. V kategórii mužov výborne reprezentovali Starú Turú i ďalšie mužské družstvá – Drgoňova Dolina 2, ktoré skončilo na celkovom šiestom mieste a časom 17,82 s dosiahlo aj najlepší požiarneho útoku, Paprad na ôsmom, Stará Turá na desiatom a Topolecká na jedenástom mieste. V kategórii žien bolo poradie po štafetačiek Cetuna, Drgoňova Dolina, Stará Turá, avšak druhá disciplína požiarneho útoku zamiešal týmto poradím. Vynikajúcim časom 21,24 s, ktorý by mimochodom v mužskej kategórii v disciplíne požiarneho útoku stačil na ôsme miesto, poskočili na prvé miesto hasičky z Drgoňovej Doliny. Druhé skončili Bzince a tretie miesto obsadila Stará Turá. Súčasťou okresnej súťaže boli preteky jednotlivcov, ktorých sa mohli zúčastniť dvaja hasiči z každého hasičského družstva. V kategórii mužov z 34 hodnotených hasičov zvíťazil Dušan Lukáč časom 12,0 s o desiatinu sekundy pred Petrom Slaným - obaja z Drgoňovej Doliny 1, a tým sa stal najrýchlejším dobrovoľným hasičom okresu Nové Mesto nad Váhom.

I.D. (názov článku- r.r.)

Súperenie hasičov

Dobrovoľný hasičský zbor Drgoňova Dolina pozýva na V. ročník súťaže v hasičskom športe O putovný pohár primátorky Staršej Turej, ktorá sa uskutoční v sobotu 5. júla 2008 od 13.00 h v areáli cvičiska v Drgoňovej Doline.

Pre súťažiacie družstvá a divákov bude pripravené občerstvenie. Tešíme sa na Vašu účasť!

I.D.

NOVINKY MESTSKEJ KNI•NICE

BELETRIA

Passer, Radim: 3 a 1/2 roku aneb americký sen v Česku.

Conelly, M.: Vyhliadka

Terry, M.: Diablove vidly

Quicková, A.: Láska na druhý pohľad

Fartelová, M.: Chu- lesných jahôd

Machová, K.: Dotyk bábieho leta

NAUČNÁ LITERATÚRA

Hrobat, B.: 90-dňová rozlišovacia diéta

Campbell, R.: Tvoje die-a a drogy

Pamplona-Roger, George D.: Rastliny pre zdravie. Kniha o liečivých rastlinách a fytoterapii.

Gelabert, Ramon C.: Migrény a iné bolesti hlavy. Moderná medicínska a prírodná liečba.

DETSKÁ LITERATÚRA

Brezina, T.: Mačacie dievča

Lindgrenová, A.: Grétko

Owen, J.: Tu -ijú draky

kol.: Z truhlice starej mamy 2.

OZNAM

Z dôvodu čerpania dovolenky bude knižnica zatvorená od 28.7. - 8.8.2008.

Sója – potravina budúcnosti

V myšliach ľudí je sója ešte stále opradená exotikou juhovýchodnej Ázie, hoci patrí k najstarším kultúrnym rastlinám. Pochádza z oblasti dnešnej Číny, Kórey, Indie a Japonska, kde sa ešte dnes pestuje vo veľkom množstve v pôvodných formách.

Z týchto oblastí sa rozšírila na západ a juh, prakticky do celého sveta. V Európe sa pestuje asi 200 rokov a v Amerike asi 180 rokov.

U nás v oblastiach, kde sa pestovali jednorôčné krmoviny sa sója siala do krmovínových miešaniiek spolu s vikou, konškým bôbom a inými strukovinami. V surovom stave, ale aj úsušky boli veľmi hodnotným krmivom. Tento trend bol rozšírený v medzivojnovom období, v čase druhej svetovej vojny ale aj po vojne.

Sója patrí k strukovinám a zaraďujeme ju do rodu Glycine L. Najväčší hospodársky význam majú druhy Glycine Soja L.

Pestovanie sóje je podobné ako pri iných strukovinách. Je to teplomilná rastlina a v období kvitnutia, nasadzovania strukov až do vytvorenia semien má veľké nároky na svetlo. Sója je náročná aj na vlahu, najmä na jej rovnomernosť v čase vegetácie. Pre normálny rast a vývin potrebuje ročne asi 700 mm zrážok, čo je porovnateľné so zrážkami v našej oblasti. Dobré sa jej darí v miestach s vyššou vzdušnou vlhkosťou.

Ako každá strukovina nemá sója veľké nároky na hnojenie dusíkom. Vo veľkej miere ho získava zo vzduchu nitrifikačnými baktériami, ktoré sídlia v koreňovom systéme. Náročnejšia je na hnojenie draselnými a fosforečnými hnojivami. Agrotechnika pestovania a zberu vo veľkom je mechanizovaná. Je to veľmi vhodná rastlina aj pre dvojokultúrne pestovanie. Praktizuje sa tak, že po zasiatí dvoch riadkov sóje sa zaseje tretí riadok kukurice. V záhradkách môžeme miesto kukurice zasiať aj ľahavú fazuľu. Účelom dvojokultúrnej seby je zvýšenie vzdušnej vlhkosti v mikroklimáte porastu a v horúcich dňoch zmiernenie extrémnych teplôt.

Sója trpí mnohými chorobami a škodcami. Sú to najmä vírusové a hubové choroby. Často sa vyskytujú aj bakteriálne ochorenia. Zo škodcov najviac škodia hobluby, bažanty, zajace, králiky a srny.

Pri starších odrodách, ktoré nie sú geneticky modifikované a pri rôznej úrovni agrotechniky pestovania sa úroda pohybuje asi od 1,2 do 3 ton z hektára. Priaznivý vplyv na úrodnosť má najmä hnojenie, chemická ochrana a zavlažovanie.

Hoci sa produkty zo sóje používajú na rôzne priemyselné účely, napr. výroba oleja na svietenie, biopalív glycerínu, farieb, fermeže, mazadiel a na výrobu linolea, vo výžive má táto plodina nezastupiteľné miesto. Sója obsahuje 36 až 40% vysokokvalitných bielkovín, priemerne 20% rastlinných tukov. So 60%-ným podielom nenasýtených mastných kyselín. Obsahuje aj asi 1,7% lecitínu. Vhodné zloženie rastlinných tukov chráni organiz-

mus pred srdcovo-cievnymi ochoreniami a ostatnými civilizačnými chorobami, nevýjímajúc ani neuropsychické záťaž. Má vysoký obsah vitamínov skupiny B a vitamínu E. Obsahuje aj veľké množstvo nerastných látok – vápnika, železa, draslíka, fosforu a horčíka. V zrnách je až 6 % vlákniny. Sója pôsobí zásadotvorne, čiže metabolity látkovej premeny v organizme majú neutrálnu resp. slabob alkalickú reakciu.

Zmienka o tom, že sója má nezastupiteľné miesto vo výžive, je oprávnená. Pri dennej spotrebe 100 g sójových bôbov zásobíme organizmus 40. percentami vysokokvalitnými bielkovinami a 25. percentami kvalitnými tukmi z odporúčanej dennej dávky. Z uvedenej úvahy môžeme vypočítať, že celoročná spotreba sóje 35 kg sa dá v priaznivom klimatickom roku doposťovať asi na dvoch ároch. Chýbajúce množstvo bielkovín a tukov je potrebné doplniť z iných potravinových zdrojov.

Neodskriepiteľným faktom zostáva, že medzi strukovinami patí sóji prvé miesto v produkcii bielkovín a tukov na jednotku pestovateľskej plochy.

Úvahy o produkcii potravín a ich kvalite sú aktuálne aj v súčasnosti, keď o týchto problémoch rokuje aj Summit OSN pre výživu v Ríme, na ktorom sa zúčastňuje aj generálny tajomník OSN. Smutné je, že sa tam hovorí o stomiliónoch hladujúcich, ba dokonca o vypuknutí hladomoru na zemi.

Myslím si, že netreba prepadnúť beznádejnému pesimizmu. Treba sa prikloniť k názoru odborníkov, ktorí veria, že vedcko – technický, ekonomický a sociálny pokrok dostane zelenú a sú presvedčení, že na zemi je ešte dosť ľudí, ktorí sú ochotní tieto problémy riešiť.

A teraz niekoľko osobných skúseností s pestovaním sóje. V záhradke ju pestujeme na ploche jedného ára, už pätnásť rokov. Hnojíme len kompostom. Zatiaľ sme nepostrehli ani väčší výskyt chorôb, aby sa na ich likvidáciu museli použiť chemické prípravky. Slam a vylúskané struky používame na výrobu kompostu. Aj v klimaticky nepriaznivých rokoch úroda sóje neklesla pod všeobecne uznávané minimum tj. 12 kg na ár.

A niečo pre fajšmekerov. Do uvarených jedlých pšeničných otrúb a ovsenných vločiek pridáme zvlášť uvarenú a rozmačkanú sóju, pridáme málo pomletých orechov a touto horúcou zmesou zalejeme na tanieri kúsok suchého chleba s prídavkom varovej čokolády. Otruby a ovsené vločky sa varia v mlieku. Dobrú chuť!

Ján Lacho

P.S.: Prosím čitateľov Staroturianskeho spravodajcu o pochopenie v dobrom zmysle, keď som príspevky podpisoval len iniciálami J.L. Aj tu sa prejavilo dobre známe, že zvyk je železná košela. Ďakujem.

PREDAJ PSTRUHOV
cena 135 Sk za 1 kg živej váhy

Miroslav Blaško, Stará Turá - Hrádzny dom
Starý Dubník (I.) - tel. 0905 732 483

A pokračujeme...

V minulom čísle Staroturianského spravodajcu sme uverejnili prvé 4 otázky zo súťaže Hľadajte miesto, ktorú vyhlásilo CVČ pre rodiny s deťmi ku Dňu Zeme. Pokiaľ Vás naša súťaž zaujala a chcete v nej pokračovať, tu sú ďalšie 4 hádanky. Vaše odpovede s menom a telef. číslom môžete do 10. augusta vhodiť do schránky na budove CVČ. Zo zúčastnených (so správnymi odpoveďami) bude vylosovaný 1 výherca, ktorý dostane peknú cenu.

ÚLOHA Č. 5

- Hľadajte miesto v Starej Turej, ktoré sa nachádza v budove na prízemí.

- Na to, aby ste zistili, čo sa nachádza vo vnútri, nemusíte vstúpiť dnu.

- Toto miesto často navštevujú okrem Staroturianov i ľudia z iných kútov Slovenska, ba i zo zahraničia.

- Symbolom je písmeno I.

Napište, o aké miesto sa jedná.

ÚLOHA Č. 6

- Hľadajte miesto, ktoré je umiestnené mimo centra Starej Turej.

- Z tohto miesta sa často ozýva hudba.

- I keď je táto budova prístupná verejnosti, ľudia sem chodia málo.

- Táto prízemná budova je spredu takmer celá presklená, no do vnútra ľahko nevidíte. A aj keby ste tam predsa len niečo videli, väčšinou sú to kvety, ktoré nikomu neprinášajú radosť.

- Symbolom tohto miesta je opak slova „prvý“.

Napište, o aké miesto sa jedná.

ÚLOHA Č. 7

- Hľadajte miesto, ktoré nenájdete v každom meste.

- Ukrýva sa v nízkej budove a i keď je prístupná verejnosti, navštevujú ho v jednom čase len malé skupinky ľudí.

- I keď títo ľudia odchádzajú často z tohto miesta s bolesťou, radi sa sem vracajú.

- Symbolom tohto miesta je dráha a nie je to dráha železničná.

- I keď sa hovorí, že sa má radšej stavať ako búrať, tu platí pravidlo: čím viac zhodíš, tým si lepší.

Napište, o aké miesto sa jedná.

ÚLOHA Č. 8

- Hľadajte miesto, ktoré leží na ulici pomenovanej podľa slávneho vojaka.

- I keď je toto miesto malé, denne sa tu stretnú desiatky ľudí.

- Ľudia sem chodia väčšinou preto, aby tu niečo papierového odovzdali, alebo aby si tu niečo papierového zobrali.

- Symbolom tohto miesta sú čísla.

Napište o aké miesto sa jedná.

Pokračovanie v budúcom čísle spravodajcu.

Želáme veľa šťastia.

Věra Teplíčková, CVČ Stará Turá

Letná činnosť v CVČ

V júnovom čísle Staroturianského spravodajcu sme vás informovali o letných aktivitách CVČ Stará Turá. Pre tých, ktorí majú záujem o pripravované podujatia, uvádzame webovú stránku CVČ, kde sa môžu dozvedieť podrobnosti o všetkých aktivitách. www.cvcstaratura.edupage.org

ZOO

Deklarácia práv dieťaťa zahŕňa v sebe uvedenie si seba samého, svojej identity. Naučiť sa mať rád seba, znamená, mať rád svojich blízkych, ľudí okolo seba, vlasť, prírodu, zvieratá. Preto i tento rok sme sa s 5-6-ročnými deťmi vybrali do Bratislavskej ZOO a poznali zvieratá, ktoré ne môžeme bežne vidieť. Priblížili sme deťom prostredie v ktorom zvieratá žijú, čím sa živí, čo potrebujú na prežitie. Pripomenuli sme si význam starostlivosti o prírodu. Deti boli nadšené pohľadom na vysoké žirafy, medvede, levy a tigre. Malého hrošíka by si boli najradšej pohladkali, opice zobrali domov. Po malom občerstvení sme pokračovali do Dinoparku. Niektoré deti sa aj báli veľkánov, ktorí vydávali hrozivý zvuk. No po chvíli už odvážnejšie pristupovali k Tiranosaurom, ktorý kýval hlavou, metal chvostom a hýbal labami a nechali sa pri ňom odfoťiť na pamiatku. Stihli sme i detský film v 3d kine o prehistorických zvieratách, no až na 4 odvážlivcov ho deti dopozerali bez okuliarov na očiach zo strachu, aby ich dinosaur neodniesol.

Na záver ešte obed a čaj v záhradnej reštaurácii ZOO a do videnia zvieratá. Zvedavé pohľady ešte raz padli na Dunaj s veľkými loďami a hrad a hurá domov, kde už čakali naši najbližší. Cesta späť ubehla rýchlo, lebo od únavy a množstva zážitkov deti zaspali a prebúdali sa až pred Sta-

rou Turou. Sľúbili sme si, že sa sem na budúci rok opäť vrátame s tými, ktorí ešte nepôjdu do školy a vezmeme aj mladších kamarátov, aby aj oni prežili krásne chvíle so zvieratami a ich minulosťou.

Deti a pani uč. z MŠ pri cukrárni

Staroturianske cévéčko a projekty

I v tomto školskom roku sa CVČ Stará Turá venovala okrem pravidelnej záujmovej činnosti (krúžkom) i aktivitám nepravidelným. Aby podujatia boli zorganizované na patričnej úrovni, boli finančne zastrešené projektmi, ktoré sme predložili Nadácii ŽIVOT. A či boli finančné prostriedky využité v prospech vecí, môžete posúdiť sami v nasledovnom súhrne.

Projekt 1. - ENVIRONMENTÁLNA VÝCHOVA V CVČ

Všetky aktivity v tomto projekte počas celého školského roka ovplyvňovali postoj detí k ekológii, k ekologickému mysleniu. Prebiehali výukové programy pre deti a mládež všetkých vekových kategórií. Navštevovali nás predškôláci, školáci i stredoškôláci, a to nielen zo Starej Turej. „Topom“ všetkých programov bol program Zvieratká tety Janky, kde sa hlavne najmladšie deti zoznamovali so zvieratkami nášho ZOO kútika a starostlivosťou o ne. Školopovinné deti si k nám prišli obohatiť svoje hodiny prvouky či prírodovedy a najpopulárnejšími programami sa stali programy Volanie o pomoc a Zo života plazov. Stredoškôláci absolvovali najviac program Tyranie zvierat.

Okrem výukových programov pre školy sa v rámci tohto projektu vzdelávali i deti z chovateľského krúžku, ktoré okrem pravidelných schôdzok absolvovali i návštevu útulku Nádej v Novom Meste nad Váhom a ZOO v Bojniciach.

Projekt 2. - CELOMESTSKÉ AKTIVITY A PRÁZDNINOVÉ AKTIVITY PRE DETI, MLÁDEŽ A VEREJNOSŤ V ŠKOLSKOM ROKU 2007/08

Tento projekt bol zo všetkých projektov organizačne najnáročnejší, pretože obsahoval takmer všetky veľké podujatia, ktoré sme počas roka usporiadali a o ktorých sme verejnosť informovali individuálne. Boli to rôzne súťaže, prázdninové majstrovstvá a turnaje pre deti a mládež, karneval, aerobicmaratón, akcie k Valentínovi, všetky aktivity ku Dňu Zeme a tiež exhibičný program Pohyb-moje hobby.

Projekt 3. - BABYCLUB

Projekt bol zameraný na cieľovú skupinu mamičiek na materskej dovolenke so svojimi deťmi do 3 rokov. Mamičky mali k dispozícii moderne vybavenú herňu s krásnymi hračkami, venovali sa cvičeniu, ich deti si vyskúšali rolu modeliek a modelov na módnjej prehliadke, kreslilo sa, tancovalo sa, robili sa rôzne testy. Mamičky tu mali k dispozícii vcelku kvalitne vybavenú knižnicu s literatúrou o deťoch a výchove, mohli si zapožičať časopisy už so spomenuťou tematikou, ale mohli si tu napríklad uvariť len kávu, posedieť a poklebetiť s ostatnými o mamičkových slastiach a strastiach.

Projekt 4. - PODJAVORINSKÉ LAHKOATLETICKÉ HRY MLÁDEŽE 2008

Ako už názov napovedá, hlavným cieľom projektu bolo zorganizovať najväčšiu atletickú udalosť roka v Starej Turej, ktorá má vďaka ochote rozhodcov a priateľov atletiky už takmer 40ročnú tradíciu. Zúčastnilo sa jej vyše 200 najlepších pretekárov zo 7 ZŠ, ktorí súťažili v 4 kategóriách v 8 disciplínach. Výkony mladých atlétov boli na vysokej úrovni a do našich záznamov pribudlo opäť niekoľko rekordov. Za Starú Turú vo svojich kategóriách bodovali najviac:

- Veronika Rubaninská - 1. miesto v behu na 60 metrov s časom 8:81 a 3. miesto v skoku do výšky s výkonom 130 cm,

- Marcela Búriková - 1. miesto v hode kriketkou s výkonom 45,25 m,

- Miroslava Hložková - 1. miesto v skoku do výšky s výkonom 124 cm,

- Patrik Puškár - 2. miesto v behu na 600 metrov s výkonom 1:53:40,

- Jakub Michalička - 2. miesto v hode granátom s výkonom 52,76 m,

- Denis Barcal - 2. miesto v hode kriketkou s výkonom 51,68 m,

- Ján Gregor - 3. miesto v skoku do výšky s výkonom 128 cm.

Okrem súťaže jednotlivcov prebiehala i súťaž medzi školami. Na 1. mieste sa umiestnila ZŠ Brezová pod Bradlom, na 2. mieste ZŠ Čachtice a na 3. mieste ZŠ Podolie. Staroturianská ZŠ získala 4. miesto.

Všetky tieto aktivity prebehli pod hlavičkou centra voľného času, no je dôležité povedať, že bez pomoci a podpory iných ľudí, by to nebolo v žiadnom prípade možné. A pretože je koniec školského roka, dovoľte, aby som touto cestou poďakovala mojim kolegynkám, ktoré sú k dispozícii v piatky - sviatky, vo dne v noci, všetkým rodičom, externým pracovníkom, školám, spolupracujúcim organizáciám a desiatkam Staroturianov, ktorí denne prejavujú svoj záujem o cévéčko a majú svoj podiel na úspechu jednotlivých aktivít i celej tejto organizácie.

Věra Teplíčková, CVČ Stará Turá

Basketbalistky ukončili sezónu 2007/08

Staršie žiačky na BADEM-e bronzové

Z ôsmich účastníkov turnaja BADEM starších žiačok 16.-18.5.2008 v Žiline bolo naše družstvo celkom isto najmladšie. Tri hráčky roč. nar. 1993, štyri 1994 a šesť 1995 sa zomkli a na prekvapenie odohrali výborné stretnutia napr. s víťaznou Ostravou prehrali len o bod.

Výsledky: MBK Stará Turá – Teplička n.V. 40:75, nakoľko však súper mal staršiu hráčku tak 30:0 kontumačne, Přerov 64:36, Ostrava 44:45, Svit 44:16, semifinále Teplička n.V. 45:68, o 3. miesto Přerov 57:38. Bronzové medaily po takých dobrých výkonoch hriali na hrudi všetky naše hráčky aj trénerky.

O bronz sa zaslúžili: V. Hornáčková, K. Minárechová, M. Abrahámová, A. Potúčková, N. Valachovičová, M. Sláviková, Z. Kubečková, K. Tóthová, B. Krajčušková, R. Nedorostová, N. Orgoniková, M. Buríková, M. Barančinová, trénerky Ing. Z. Adamkovičová a E. Nedorostová.

Mladšie žiačky – ďalšie zlato z BADEM-u

Aj záver účinkovania našich družstiev v Žiline na BADEM-e sa vyladil. Mladšie žiačky v dňoch 23.-25.5.2008 vystúpili na zlatý stupienok a odmenou za ich výkon boli zlaté medaily a krásny pohár. V priebehu turnaja mali ľahšie zápasy, kde si z chuti zastrieľali, ale tiež ťažké, kde museli siahať na dno svojich schopností. Veď vo finále si zopakovali stretnutie z Banskou Bystricou z finále Majstrovstiev Slovenska, kde naše hráčky tiež vyhrali v boji o 3. miesto.

Výsledky v skupine: Stará Turá – Trnava 101:10, Ostrava 55:50, Nitra 97:10, štvrtfinále Frýdek-Místek 53:18, semifinále Piešťany 54:26, finále Banská Bystrica 50:44.

V najlepšej päťke turnaja boli vyhlásené A. Potúčková a B. Krajčušková, najlepšou trénerkou M. Minárechová.

O ďalší významný úspech MBK sa pričínili N. Košťálová, M. Malková, M. Dlouhá, A. Potúčková, M. Hložková, B. Krajčušková, M. Buríková, K. Tóthová, Z. Urbanová, P. Brišková, K. Minárechová, trénerka M. Minárechová, vedúci družstva M. Minárech.

Tohoročná bilancia z BADEM-u – dve zlaté, jedna strieborná a bronzová medaila.

Posledné „majstráky“

Ako posledné zohralo svoje majstrovské stretnutie družstvo mladších žiačok „B“. V sobotu 31.5.2008 privítali na svojej palubovke družstvo Levíc. V prvom stretnutí sa dosť trápili, keď až v závere strhli víťazstvo na svoju stranu. V druhom už nenechali nikoho na pochybách o rozdielne výkonnosti a hladko vyhrali.

MBK Stará Turá – Junior Levice 57:50 a 74:41.

Družstvo starších mini skončilo v „B“ skupine na 2. mieste, celkovo na 6. mieste.

Juniorky si odskočili v dňoch 31.5.-1.6.2008 na turnaj do Pezinka. V dobrej konkurencii družstiev dosiahli pekné výsledky, keď o prvenstve rozhodovalo skóre zo vzájomných stretnutí troch družstiev a, žiaľ, to naše dievčatá odsunulo na tretiu priečku. Za ich výkon si však zaslúžia uznanie.

MBK Stará Turá – MBK Pezinok 59:36, LS UK Bratislava 68:42, MBK Ružomberok 58:53, ŠBK Šamorín 37:47.

Milan Šustík, MBK Stará Turá

SLAVNOSTI BRATRSTVÍ ČECHŮ A SLOVÁKŮ VELKÁ JAVORINA 27. ČERVENCE 2008

TU BRATIA VŽDY SA STRETAŤ BUDŮ ...

ROK 90. VÝROČÍ VZNIKU ČESKOSLOVENSKA

PŘÍRODNÍ AMFITEÁTR

- 9.30 DH Lieskové (Moravské Lieskové) • 10.20 Slavnostní zahájení
- 10.45 FS Javorina, CM Strýci a ženský sbor (Strání)
- 11.45 Folklorní skupina Večernice (Trenčianska Turná)
- 12.20 Country skupina Kalibek (Uherské Hradiště)
- 12.50 Taneční skupina Goonies Girls (Trenčín)
- 13.25 Folklorní soubor Kalina a CM Stanislava Gabriela (Babice)
- 14.10 Folklorní soubor Družba (Trenčín)

15.00 FLERET A JARMILA ŠULÁKOVÁ DÁREK JAVOŘÍNSKÉHO VÝBORU KE VZNIKU ČSR

MALÉ PÓDIUM U HOLUBÝHO CHATY

- Lidová hudba Borovlenka (Lančův) • Country skupina Dostavník (Bánovce nad Bebravou)
- Skaat z Nového Města nad Váhom a DDM Uherský Brod připravili pro děti soztaže a hry po celý den
- Doprava zdarma - Informace na obecních a městských úřadech
- Další informace na www.velkajavorina.com

PROSÍME NAVŠTĚVNÍKY, AŽ SI UVEDOMÍTE, ŽE JSTE V ČR, NEJEDNÁTE SE O SLOVENSKO

• 26. 7. VE 14.00 JANAČEK TOUR - SETRÁNÍ ČEKOTURISTICKÝCH PATRIOTŮ Z OBOU STRAN HRANICE NA JAVOŘÍNĚ •

„Športovci“ na železničnej stanici

Minulý mesiac bolo pri vykonávaní kontrolnej činnosti hliadkou MsP v čase okolo desiatej večer v priestoroch železničnej stanice spozorované odstavené vozidlo. Približovaním sa k vozidlu hliadka zistila, že z vozidla utekajú dve osoby. Vozidlo bolo pootvárané a vo vnútri sa nachádzalo väčšie množstvo železa, prevažne diely z motorových vozidiel. Na miesto bola

privolaná hliadka OOPZ. Neskôr bolo zistené, že naši „športovci“ si nestihli so sebou zobrať všetky veci. Pri väčšej kontrole vozidla boli hliadkou nájdené osobné doklady atlétov. Šetrením bolo zistené, že železo bolo odcudzené zo zberne kovového odpadu a páchatelia ho tam chodili kradnúť aj v minulosti, len s väčším šťastím. **MsP**

Z denníka MsP

Dňa 31.5.2008 bola v čase o 20.00 hod. privolaná hliadka MsP do jedného z miestnych podnikov. V ňom sa snažila J. B. z Bratislavy predávať plyšové suveníry, vydávajúc sa pritom za osobu hluchonemú. Keď si od nej kupujúci žiadali ukázať povolenie na predaj, začala sa správať neprístojne. Privolaná hliadka zistila, že táto osoba nemá na predaj žiadne povolenie a tiež, že nie je rečovo ani sluchovo postihnutá. Za predaj tovaru bez potrebných náležitostí jej bola uložená bloková pokuta vo výške 500 Sk, a ďalší predaj v intraviláne mesta jej bol zakázaný.

Dňa 1.6.2008 nahlásila v čase o 02.45 hod. pracovníčka mestského kamerového systému, že na Mýtnej ulici sa nachádza mladík, ktorý stojí uprostred vozovky a nebdajúc na okoloidúce vozidlá si spokojne vykonáva malú potrebu. Na základe popisu hliadka MsP mladíka našla a predviedla na

stanicu k podaniu vysvetlenia. L. P. zo Starej Turej bol pod vplyvom alkoholu a i na stanici MsP ho sprevádzala veľmi dobrá nálada. Nakoniec zaplatil blokovú pokutu vo výške 300 Sk za vzbudzovanie verejného pohoršenia a odišiel sa znovu baviť.

Dňa 8.6.2008 sa v nočných hodinách rozhodol R.A. zo Starej Turej, že si vyskúša silu svojej audio súpravy zabudovanej vo vozidle. Výkon bol natoľko silný, že okoloidúcej hliadke MsP sa nedala táto skutočnosť tolerovať a majiteľa vozidla stálo prevetranie reproduktorov 400 Sk v podobe blokovej pokuty uloženej za rušenie nočného kludu.

V dňoch 13.6. až 15.6.2008 sa MsP zamerala na kontrolu predávajúcich na práve prebiehajúcim jarmoku. Za priestupky na úseku podnikania a nerešpektovanie jarmočného poriadku boli 19 - tím predávajúcim uložené blokové pokuty v celkovej výške 7200 Sk. **MsP**

STAROTURIANSKY SPRAVODAJCA, mesačník obyvateľov mesta Stará Turá, ročník XVI., číslo 7 - júl 2008. Vydáva mesto Stará Turá, www.staratura.sk. Adresa redakcie a inzertného oddelenia: Mestský úrad, Ul. SNP 1/ 2, 916 01 Stará Turá, tel. (032) 7461615, 746 1611, fax 7764276, e-mail: media@staratura.sk, msu@staratura.sk. Redakčná rada: Mgr. Ján Tomeš

- predseda, (zastupca@staratura.sk), Ján Mikláš, Mgr. Anna Chmurová, Bc. Zuzana Zigová, Ing. Gustáv Rumánek, Věra Teplíčková, Jana Roháčková. Šéfredaktor: Ján Mikláš, (032) 7763074, 0905446984, mail: media@staratura.sk. Zalomenie, tlač a distribúcia: Vydavateľstvo DELTA, Jiří Foldyna, e-mail: delta@naex.sk, www.delta.ismo.sk, tel. 0905259315. Vychádza začiatkom každého mesiaca. Uzavierka čísla je vždy do 15. v predchádzajúcom mesiaci. Za vecnú správnosť príspevkov zodpovedajú autori. Redakcia si vyhradzuje právo príspevky štylisticky upravovať, zostručňovať, prípadne i neuverejniť. Za obsah platenej inzercie a reklamy zodpovedá inzerent (objednávateľ). Zasláné rukopisy, fotografie, kresby - ak to nebolo dohodnuté inak, redakcia nevracia. Registrácia: RK-10-456/1993 O/ Trenčín. Cena reklamy: 15 Sk/1cm², 16 strana 20 Sk/1cm². © DELTA